Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 9 (1759) ♦ Субота, 17 січня 1998 року ♦ Ціна договірна

Координатор виборів один — закон

Формування влади обходиться недешево. Але те, що коштує дешево, високою якістю не відзначається. Таку думку висловив Голова Верховної Ради України Олександр Мороз 16 січня, виступаючи на нараді-семінарі голів окружних виборчих комісій.

На відміну від глави адміністрації Президента Олександр Олександрович не роздавав вказівок новопризначеним головам окружних виборчих комісій. Навпаки, підкреслив, що вони знають закон про вибори краще за будь-кого іншого, а тому присвятив свій короткий виступ причинам, які постійно поставали на заваді Верховній Раді під час прийняття цього закону. Адже частина народних депутатів прагнула продовжити свої повноваження. Через те роботу над законом прив'язували до прийняття бюджету. Спершу на 1997 рік, а потім і на рік поточний.

(Закінчення на 2-й стр.).

Рахункова палата має сповна контролювати бюджет

Верховна Рада попередньо ухвалила законопроект змін до 46-ї і 98-ї статей Конституції України, в яких, відповідно, передбачається зафіксувати пенсійний вік для жінок 55 років, для чоловіків — 60, а також змінити функції Рахункової палати Верховної Ради.

(Закінчення на 2-й стор.).

На землі українській космонавта зустріли випробування не легші за космічні

8

На довгобуді, здається, поставили крапку

Ратифікацію Договору про дружбу, співробітництво і партнерство Росії й України у Державній Думі РФ намічено на 6 лютого. Про це заявив голова Держдуми Геннадій Селезньов, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

(Закінчення на 6-й стор.).

До уваги журналістів!

Прес-служба Верховної Ради України повідомляє, що акредитація журналістів на дев'яту сесію Верховної Ради України здійснюватиметься з 20 по 30 січня цього року включно.

Для акредитації необхідно подати до прес-служби (вул. Садова, 3, кімн. 526) лист-клопотання засобу масової інформації та фотокартку розміром 3х4.

Телефон для довідок 293-43-82.

Своя ложка надійніша за будь-які обіцянки.

Ми змалку так навчені-виховані: «Раньше думай о Родине, а потом — о себе...» Начебто не з нас починається батьківщина, а з чогось абстрактного. Та й не може бути багатою батьківщина, в якій бідує народ.

Як і не можуть зробити її заможною і могутньою люди, котрі думають, що набуток з'являється за «щучим велінням, за моїм хотінням». Чи за бажанням «доброго дядечка». З благодійного фонду, з урядового кабінету, з північної чи заморської столиці.

Отож найрозумніше чинить сьогодні той, хто найменше вірить популістським обіцянкам, які чуємо звідусіль, особливо тепер — напередодні виборів, а покладається передусім на власний розум, на власні сили. Так уже давно роблять люди в західному світі. Так, сподіваємося, навчимося робити і ми. Аби лиш держава не заважала.

Матеріал «Найбільше ми заборгували перед людиною» читайте на 7-й стор.

Навіть урядові

Репліка

Невже «ГКЧП»? Ні — «пряма лінія»

У Тлумачному словнику Володимира Даля «такт» визначається як «уміння сказати або зробити, що доречно; почуття, що додержує злагодженості, пристойності, узгодженості».

Антон Макаренко, відомий своїм рідкісним тактом як людина і педагог, так розповів про власне самовиховання: «Для мене в моїй практиці... стали вирішальними такі «дрібниці», як стояти, як сидіти, як підвестися з стільця з-за стола, як підвищити голос, усміхнутися, як подивитися... Усе це потрібно, і без цього не може бути доброго вихователя». Макаренко каже тут про такт педагога, але цього ж потребує і загальнолюдський такт.

На жаль, «дрібниці», на які наголошує великий педагог, сьогодні геть відкидають деякі наші державні мужі, а особливо почет, який грає короля.

(Закінчення на 3-й стор.).

Міф Березовського за законами соцреалізму

10—11

Курінь

13

Лист на першу сторінку

Дивіться людям в очі

Наші керівники після чергової поїздки в регіон роблять чомусь оптимістичні висновки: люди, мовляв, живуть гарно, бо всміхаються і жартують. Але ж сміх людини, ще не ознака благополуччя. Ви дивіться людям в очі! Вони — дзеркало душі. З чого ж нам радіти? Мріємо всі про краще, хоча більшість із нас уже «їде з базару». Я теж маю мрію: якби летіла ворона, тримаючи в дзьобі бодай сто гривень, а над моїм подвір'ям каркнула і ті гроші впали до моїх ніг...

Євдокія ОЩЕПКОВА,
учасниця війни.

Кононівка Лубенського району
Полтавської області.

P.S.

○ 1997 року в Україні здійснено 38 злочинів проти журналістів.

○ Турецьке риболовецьке судно, що займалося браконьєрством в українських територіальних водах, таранило наш сторожовик. Врятовано 7 порушників-невдах.

○ Президент України підписав Закон про національну космічну програму та Указ про невідкладні заходи із забезпечення безпеки авіації країни.

У номер

Координатор виборів один — закон

(Початок на 1-й стор.).

— Однак це прагнення суперечило Конституції, а тому я виступив різко проти продовження повноважень, —підкреслив Голова Верховної Ради.

Олександр Мороз повідомив також, що 15 січня він підписав закон про вибори до органів місцевого самоврядування і висловив сподівання, що найближчим часом його підпише і глава держави, оскільки були враховані майже усі його поправки до цього закону. Президентові України направлено на підпис і закон про вибори до Верховної Ради Автономної Республіки Крим.

Відповідаючи на запитання учасників наради-семінару щодо проектів законів про Київ та місто Севастополь, Голова Верховної Ради наголосив, що у Києві треба посилити функції самоврядування, а у Севастополі навпаки — функції державної виконавчої влади.

Чимало запитань стосувалося підготовки і ходу майбутніх виборів. Зокрема, пролунало запитання, хто координуватиме роботу окружних виборчих комісій. Голова Верховної Ради був лаконічним:

— Закон.

Володимир КОРОЛЮК.

Нас цікавить техніка, золото, нафта, газ...

Учора до столиці Республіки Узбекистан з дводенним офіційним візитом прибув Прем'єр-міністр України Валерій Пустовойтенко, повідомляє ДІНАУ-Укрінформ. В Ташкентському аеропорту відбулася урочиста зустріч високого гостя, якого з прибуттям на узбецьку землю першим привітав Прем'єр-міністр Узбекистану Уткур Султанов.

Глава українського уряду візьме участь у засіданні Спільної українсько-узбецької комісії зі всебічного співробітництва, проведе переговори з керівництвом республіки, відвідає ряд машинобудівних, золотодобувних і нафтогазопереробних підприємств Узбекистану. За підсумками візиту планується підписати п'ять двосторонніх документів.

А Данелян проти

Вибори міських голів і депутатів місцевих рад у Криму слід перенести на 1999 рік, — так вважає заступник Голови Верховної Ради автономії, керівник Конституційної комісії Криму Анушаван Данелян. У його спеціальній заяві, оприлюдненій у Сімферополі, йдеться, що Закон «Про вибори депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів в Україні» істотно обмежує конституційні права органів місцевої влади в автономній республіці. За його словами, чинне законодавство визначає термін діяльності місцевих рад у чотири роки. А оскільки вибори міських, районних, селищних і сільських рад і голів у Криму відбулися в червні 1995 року, то наступні вибори, вважає А. Данелян, тут мають відбутися лише наступного року. Вивільнені у зв'язку з цим кошти А. Данелян пропонує направити на погашення заборгованості із зарплати працівникам бюджетної сфери.

Однак за п. 8 «Перехідних положень» Конституції України сільські, селищні, міські ради та голови цих рад здійснюють визначені Конституцією повноваження до обрання нового складу цих рад у березні 1998 року. А відтак пан Данелян у своїх твердженнях суперечить Основному Закону України.

Володимир ПРИТУЛА.

Пенсійні нововведення за старими принципами: від кожного — за працею, кожному — по заслузі

Схоже, в новому році українські пенсіонери нарешті отримають по заслугах. Трудових.

В останні дні минулого року Кабінет міністрів України зробив подарунок громадянам похилого віку у вигляді постанови № 1375. Згідно з нею з 1 березня 1998 року максимальний розмір пенсій за віком збільшується на 10, а за так званим списком № 1 — на 20 гривень. Сьогодні максимальна пенсія за наявності повного трудового стажу становить 49 грн. 80 коп. Мінімальна разом із соціальною допомогою — 37 грн.

(Закінчення на 4-й стор.).

Парламентська хроніка

Відокремили зерно від... полови

Вечірнє засідання 15 січня

Парламент подолав вето Президента до Закону «Про тимчасове виконання обов'язків посадових осіб, яких призначає на посаду за згодою Верховної Ради України Президент України або Верховна Рада України за поданням Президента України».

Цим законом передбачено врегулювання порядку та строків тимчасового виконання обов'язків такими посадовими особами, як Прем'єр-міністр, Генеральний прокурор, голова Антимонопольного комітету, голова Фонду держмайна, голова Державного комітету телебачення і радіомовлення, голова Нацбанку та члени ЦВК. Президент вважає, що порядок тимчасового виконання обов'язків призначених посадових осіб має визначатися спеціальним законом про статус відповідних органів.

Однак, на думку співдоповідача заступника голови Комітету з питань правової політики і судово-правової реформи Олександра Лавриновича, в даному разі Президент скористався правом вето, аби не подати конкретні пропозиції, а лише висловити свою думку про закон як такий, що непотрібний взагалі. Депутат довів, що жодних розбіжностей з Конституцією даний закон не має.

Наступним питанням порядку денного сесії був Закон «Про Вищу раду юстиції» з пропозиціями Президента України. Депутати врахували (з них дві — частково) 14 поправок Президента до цього закону, 19 — відхилили.

Що стосується Закону України «Про Фонд державного майна України», то Президент, зокрема, вважає неконституційними норми про підзвітність і підпорядкованість Фонду держмайна Верховній Раді. У свою чергу співдоповідач - голова підкомітету Комітету з питань економічної політики та управління народним господарством Геннадій Угаров зазначив, що 16 зауважень із запропонованих Президентом 17-ти —комітет пропонує врахувати, окрім першого зауваження, яке стосується підпорядкованості Фонду держмайна. Депутати погодилися з висновками комітету, однак проголосували всього за 5 поправок Президента і 233-ми голосами прийняли в цілому цей закон.

Народні депутати попередньо схвалили законопроекти про внесення доповнень до статті 46 Конституції України (про закріплення нині діючих вікових меж щодо виходу на пенсію) та про внесення змін до ст.98 Конституції України (про Рахункову палату).

Алла РОМАНЧУК.
Фото **Сергія КОВАЛЬЧУКА.**

Коли таємне стає явним

Ранкове і денне засідання 16 січня

Сесія більшістю голосів прийняла закон, який визначає порядок обрання депутатів та голови Київської міської ради.

Після цього народний депутат Євген Смірнов від імені Тимчасової слідчої комісії доповів про результати перевірки законності виділення та використання коштів на капітальний ремонт Палацу культури «Україна», а також фінансування діяльності Міністерства культури і мистецтв та підпорядкованих йому установ.

Як зазначив доповідач, на ремонт палацу «Україна» затрачено понад 80 мільйонів доларів. Тоді як на його спорудження й повне опорядження у 1970 році, вказав Є. Смірнов, пішло лише 10 мільйонів доларів. Далі він сказав, що оті 80 мільйонів — лише вершина злочинного «айсберга». За його підрахунками, витрачено (фактично — розкрадено) понад мільярд доларів. За такі гроші, наголосив депутат, можна було б побудувати ціле містечко...

Фантастичні суми на капремонт «України» стали наслідком безконтрольного використання державних коштів. Завдяки чому стало можливим опорядження з царським розмахом спецкомплексу, який займає аж п'ять поверхів в одному з крил палацу. У доповіді зазначено, що спецкомплекс призначено для потреб фактично... однієї особи. А саме — Президента України та його найближчого оточення. Контроль за опорядженням спецкомплексу здійснював тодішній міністр Кабміну Валерій Пустовойтенко.

У доповіді йшлося і про численні зловживання при капітальному ремонті Культурного центру України в Москві, про деякі, м'яко кажучи, дивні речі щодо джерел надходження та використання коштів так званої благодійної програми «Дружина Президента — дітям України».

В обговоренні доповіді взяли участь Анатолій Моцпан, Василь Степенко, Олександр Єльяшкевич.

З обговореного питання сесія прийняла таку постанову. Інформацію Тимчасової депутатської слідчої комісії взяти до відома. Матеріали, підготовлені нею, передати Генеральній прокуратурі для вивчення і реагування на них відповідно до чинного законодавства. Президентові України запропоновано зняти з посад Прем'єр-міністра Валерія Пустовойтенка, міністра культури і мистецтв Д. Остапенка, голову Київської держадміністрації О. Омельченка.

Прийнято закон про статус ветеранів військової служби та їх соціальний захист (друге читання), а також проект закону про внесення змін і доповнень до закону «Про державну податкову службу в Україні» (друге читання).

Ухвалено ряд важливих документів, ратифіковано ряд угод між урядом України та урядами інших держав.

На завершення Голова Верховної Ради Олександр Мороз зробив доповідь про підсумки роботи восьмої сесії українського парламенту.

Іван ДМИТРЕНКО.

Рахункова палата має сповна контролювати бюджет

Точка зору

(Початок на 1-й стор.).

І якщо зміни стосовно пенсійного віку особливих заперечень не викличуть (депутати самі зазначили, що українські чоловіки в середньому живуть 62 роки і пенсійного «мізеру» можуть узагалі не дочекатися), то з функціями Рахункової палати можливі проблеми. Конституційні зміни функцій цього органу торкаються відносин між гілками влади.

Ситуацію і перспективи коментує лідер депутатської групи «Реформи» та один з керівників партії «Реформи і порядок» Сергій СОБОЛЄВ:

— Те, що депутати мають намір змінити в Конституції повноваження Рахункової палати, свідчить, що рішення Конституційного суду правильне, і палата не наділена Конституцією правом контролювати формування доходної частини бюджету.

Проте нині всі контрольно органи зосереджено у виконавчій владі, а парламент фактично позбавлений можливостей комплексно аналізувати виконання бюджету.

Верховна Рада має розробити чітку концепцію, згідно з якою Рахункова палата готує весь обсяг матеріалів з контролю за бюджетом. І за доходною, і за видатковою його частинами. Це дасть парламентові можливість виконувати одну з найважливіших функцій — затверджувати звіт про виконання одного бюджету і ухвалювати інший.

— Дехто стверджує, що, ініціюючи зміни до Конституції в суто соціально-економічних питаннях, хочуть запустити «пробну кулю» стосовно реакції на можливість політичних змін, наприклад, обмежень повноважень Президента. Таке може бути?

— Цілком, адже питання Рахункової палати — нібито аполітичне, адміністративно-фахове.

Проте, як на мене, доведення до кінця процедури змін до Конституції не має жодного шансу. Остаточно парламент може розглянути тільки ті питання, які вже обговорювалися тривалий час.

— Можливо, ініціюючи зміни до Конституції, депутати хочуть випробувати їх процедурний механізм і залишити розв'язання питання наступній Верховній Раді?

— У нас ще жодна проблема не доходила до внесення змін у Конституцію, до необхідності висновків Конституційного суду про можливість внесення таких питань до порядку денного, чого вимагає законодавство. Тож це, можливо, перша спроба відстежити, як усе відбуватиметься. Але наступний парламент, згідно з регламентом, усі питання, що не були розглянуті попередниками, починає розглядати заново, з чистого аркуша.

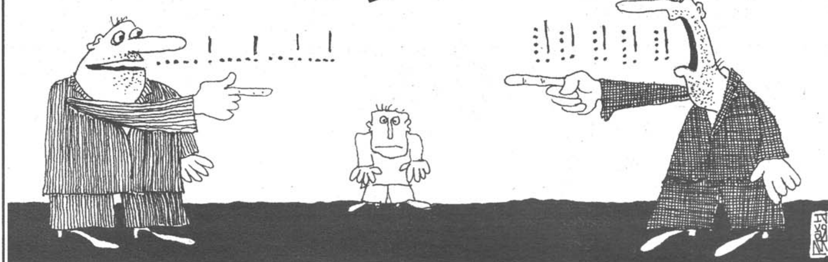
Володимир СКАЧКО.

Регіон: політичний спектр

Деякі ознаки майбутніх битв за голоси виборців очевидні навіть для неозброєного ока. Центральні вулиці, наприклад, дедалі частіше стали перегороджувати величенні рекламні щити з іменами гастрольних артистів і з обов'язковою припискою, якій саме партії варто дякувати за спілкування з живою «зіркою». Але посмакувати цим щастям можуть далеко не всі бажаючі. «Зірки» теж не дурні, і ціни на квитки не знижують.

На станціях метро з'явилися завзяті розповсюджувачі безплатних газет. Черг за ними, щоправда, не видно. До того ж старі люди ще й невдоволено бурчать: «Почали вже підгодовувати».

Затишшя перед грозою

Партій багато, а вибирати нема кого

Якщо вірити офіційним соціологічним опитуванням, результати яких стали останнім часом з'являтися у місцевих ЗМІ, найкращі позиції напередодні виборів мають на Харківщині центристські і лівоцентристські партії. Але всі ці опитування, як відомо, проводять викладачі і студенти соціологічного факультету Харківського університету. Зрозуміло, за певний гонорар. А хто платить...

Вивчаючи неодноразово на завдання редакції «настрій мас» шляхом «сліпого» набору телефонного номера невідомих респондентів, я щоразу наражався на дещо відмінні від офіційних висновків результати. Здебільшого потенційні виборці взагалі не бажали вести розмову на тему виборів. А якщо і погоджувалися, то не могли певно сказати, якій партії вони симпатизують. Скоріш, не симпатизували жодній. І зовсім опинялися у безвиході, коли їм пропонували назвати «десятку» найпопулярніших політиків України. В кращому разі, називали діючих і колишніх президентів і прем'єр-міністрів, Голову ВР і ще двох-трьох депутатів, що часто «світяться» на телеекрані.

За інформацією обласного управління юстиції, сьогодні в області зареєстровано близько 30 відділень політичних партій. Але багато харків'ян могли назвати не більше трьох-п'яти.

Найвідомішою завдяки «дружбі» з місцевими засобами масової інформації можна назвати НДП. Та навряд чи найпопулярнішою. Хоча і харківський лідер партії банкір А. Волох, члени політради та інші її діячі не викликають у суспільстві якихось «поганих» асоціацій, але й позитивних — теж. Причина, мабуть, проста. Народ ніколи не може бути вдоволений владою, а тим паче тією, що привела його до зубожіння. Однак, гадаю, партія влади намагатиметься «не прогавити» свій шанс закріпитися і надалі на політичному олімпі економічними заходами і тими величезними капіталами, які, сьогодні, на думку спостерігачів, зосереджено саме в її руках. Для того, щоб з наближенням виборів частіше демонструвати через майже всі «незалежні» регіональні ЗМІ свої заслуги перед вітчизною. Редакції, можу сказати впевнено, чинити опір цій пропагандистській кампанії не стануть. По-перше, всі вони на голодній пайці, а, по-друге, варто редактору зробити один «непродуманий» крок — і йому вже буде не до газети чи телебачення. До того ж партія влади на Сході України багатолика. Але за всіма «консерваторами» і «лібералами» знову ж таки капітали тих, хто вкусив або ще тільки намагається вкусити владного пирога. Хто вже нажив круглі суми за рахунок переділу власності. А тому «непідкованому» у цих хитросплетіннях виборцю, напевно, буде важко збагнути, що, голосуючи, наприклад, за «СЛОНа», він віддає владу в руки тому самому слону, що вже так незграбно розвернувся у нашій спільній посудній крамничці.

Єдиним серйозним конкурентом цьому блоку у харківському регіоні аналітики схильні вважати соціалістів. Незважаючи на те, що їхні найближчі союзники — комуністи — активніші як у збиранні підписів, так і у мітинговій діяльності.

По-перше, навіть «незалежні» соціологічні опитування свідчать про те, що соціалістична ідея найбільш притаманна місцевому населенню. Якби вибори відбулися сьогодні, соціалістів підтримала б третина дорослого населення області. По-друге, харківські соціалісти у блоці з Селянською партією, за словами секретаря обкому соцпартії Г. Мілюхи, повністю відмежувалися від ортодоксальних поглядів комуністів, які поділяють хіба що скривджені пенсіонери і невдахи. По-третє, ніхто із їхніх опонентів досі не має підстав стверджувати, що вони ведуть нечесну політичну боротьбу. А якщо врахувати ще й той факт, що ця партія, м'яко кажучи, сумнівно ставиться до нинішньої державної символіки України, затвердження якої Східна Україна не зовсім вітала, і не пропускає нагоди переконати у тому, що інтереси України тільки виграють від налагодження тісніших контактів з Росією, то можна очікувати, що під її гасла у день виборів стануть і ті, хто ще до кінця не визначився в своїх позиціях.

Інші партії поки що себе не проявили як впливові політичні сили. Помітну активність виявляє «Громада».

Рух, впливовий у західних регіонах, на Харківщині здатний зібрати на альтернативні мітинги не більше сотні прихильників. Хоча і його лідер А. Сименченко повідомив, що має в своєму активі 100 тисяч підписів.

Партія праці вирізняється різноманітними шоу на зразок «Відпочиньмо і подумаймо разом». А «націоналісти» — участю у всіх можливих і неможливих скандалах...

Чи стануть парламентські вибори у Харкові плацдармом для майбутньої гонки за президентський палац?

Під час свого недавнього візиту на Харківщину Президент України Леонід Кучма неодноразово підкреслював і місцевому керівництву, і всьому населенню регіону, що проблеми цього міста його хвилюють понад усе. «І те, що буде вигідно Харкову, —буде вигідно всій Україні». Слова ці повторювалися, з'ясувалося, не для красного слівця. Сьогодні вже в міністерських кабінетах «бродить» кілька прямих президентських вказівок, націлених насамперед на оздоровлення і розвиток економіки регіону. Таким чином, можна прогнозувати: Президент розглядає Харківську область на тлі її певних успіхів у промисловому зростанні як певний плацдарм для наступної президентської кампанії. Звичайно, місцева адміністрація постарається справдити таку високу довіру і довести на парламентських виборах, що народ і влада — єдині. З одного боку, це й добре: нарешті державні мужі займуться розв'язанням більшості наболілих проблем. А з другого, — вибори за таким сценарієм небезпечні різноманітними «сюрпризами» з підтасуванням голосів, недвозначною агітацією місцевих чиновників у сільських районах тощо.

Отож нинішній зовнішній спокій міста — то лише затишшя перед грозою, з якої не має наміру вийти з підмоченою репутацією ні влада, ні її опоненти.

Микола КОСИЙ.

Харківська область.

Мал. Сергія РЯБОКОНЯ.

У номер

● *Київ*

Іван Салій проти війни компроматів

Голова громадського об'єднання «Вибір» Іван Салій має намір балотуватися на пост міського голови Києва. Під час прес-конференції він заявив, що вбачає своє головне завдання в поверненні Києву самоврядування і вважає, що мер не повинен бути заангажований якоюсь політичною силою.

Серед журналістів було поширено відкритого листа до всіх кандидатів, які беруть участь у виборах, де сказано, що І. Салій відмовляється від «війни компроматів», котра, на його думку, буде головною ознакою виборів-98, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

В ім'я миру, на вірність Україні

Завтра у Збройних силах України завершується складання присяги молодим поповненням на вірність народу України. Більшість юнаків, які нещодавно одягли військову форму, присягатимуть в навчальних частинах, де готують молодших спеціалістів для різних видів та родів військ. Саме там хлопці згодом оволодіють основами військової науки.

● *Одеса*

Служителі муз — театрові

В Одеському театрі опери і балету відбувся великий благодійницький концерт державного філармонійного оркестру під керуванням заслуженого артиста України Хобарта Ерла, збір від якого вирішено спрямувати на ремонт і реставрацію приміщення цього театру. Кошти одержано не лише за рахунок продажу квитків, а й добровільних спонсорських внесків колективів та окремих осіб. 500 гривень до благодійницького фонду «Чорноморська перлина» внесли, наприклад, учні державної хореографічної школи, вихованці якої мріють про дебюти на сцені театру опери і балету. 15 тисяч гривень — від маестро «Золотий акордеон», народного артиста України Яна Табачника.

Репліка

Невже «ГКЧП»? Ні — «пряма лінія»

(Початок на 1-й стор.).

Найсвіжіший приклад. Позавчора в редакції газети «Молодь України» відбулася «пряма лінія» з Прем'єр-міністром Валерієм Пустовойтенком. Справа потрібна і звична для газет. Таку форму спілкування високих посадових осіб з народом практикують багато видань. Усе було б нічого, якби не деякі але...

Ще задовго до приїзду Прем'єр-міністра до редакції біля видавництва «Преса України» і в найближчих кварталах почала господарювати міліція, створюючи великі незручності для проїзду автомобілів і простих громадян, і редакційних машин. Дійшло навіть до безглуздя, коли сержант міліції не пускав до нашої їдальні автомобіль, що привіз обід. «Не велено», — як робот тарабанив постовий. Ким? Полковником, який хвацько виконував обов'язки рядового регулювальника поблизу видавництва? Чи людьми в цивільному, що сновигали коридорами «Преси України» та поблизу видавництва? Важко відповісти однозначно...

Так само й на те, чому зранку було паралізовано міжміський зв'язок з редакціями через АТС, яка обслуговує «Пресу України»... Будь-який міжміський виклик закінчувався глухою мовчанкою у трубці. Декотрим навіть спала страшна думка: «Почалося... Видавництво... Вокзал... Пошта... Телеграф... Телефон... Невже «ГКЧП»? Тьху-тьхутьху...» Інші приречено зітхали: «Прослуховують... Але чому не можна це робити професіональніше...» Треті виглядали у вікна: чи не гуркочуть проспектом Перемоги танки. Та все, з'ясувалося, набагато простіше — «пряма лінія» прем'єра.

Пригадалася остання «пряма лінія» в «Голосі України». На запитання читачів газети відповідав заступник Голови Верховної Ради Віктор Мусіяка. Приїхав Віктор Лаврентійович удвох з помічником. Без охорони. Ніхто не перекривав рух транспорту. Відповідав на телефони дві години, зустрівся з колективом, підняв келих шампанського, сів у машину і спокійно поїхав на сесію, бо того дня у Верховній Раді був «бюджетний вечір».

Так само без особливої помпи приїжджали до редакції на «пряму лінію» Олександр Ткаченко і Олександр Мороз. Тихо, скромно, тактовно. Невідомо, чи знають вони, що сказав про тактовність Антон Макаренко, а от «дрібничок» дотримуються. І вимагають цього від оточення...

Степан КУЗЬКО.

У номер

● *Донецьк*

«Суне» стихія

Мешканців п'ятнадцяти будинків селища Жовтневе в Краматорську Донецької області відселено через загрозу зсуву. Як повідомили кореспондентові «Голосу України» в обласному штабі Цивільної оборони і з надзвичайних ситуацій, геологи, які вивчають поведінку стихії, представлять свої висновки протягом десяти днів. Тоді ж за рекомендаціями спеціалістів буде розроблено заходи для стабілізації зсуву. В небезпечній зоні опинилися мешканці 70 житлових будинків, розміщених на крутому схилі, найаварійніші будівлі вже дали тріщини. Для допомоги постраждалим виділено кошти з обласного бюджету.

● *Вінниця*

Ощадкнижку — кожному малюкові!

Починаючи з нинішнього року, на ім'я новонароджених вінничан разом із свідоцтвом оформлятимуть ще й ощадну книжку. А перший грошовий внесок на суму, еквівалентну 150 американським доларам, робитиме міська влада. Ініціював цю добру справу, затверджену на останньому засіданні виконкому, міський голова Дмитро Дворкіс.

До речі, у місті над Бугом уже третій рік поспіль двом першим породіллям нового року вручають ордери на квартири. Щасливчиками року Тигра стали дві Оксани: Стасюк, у якої народився хлопчик, і Мельник — вона стала матір'ю дівчинки-первістка.

● *Сімферополь*

На півострові велика приватизація

Цього року в Криму буде приватизовано понад тисячу об'єктів, значна частина яких приваблива для інвесторів. Як повідомила прес-служба Фонду майна Автономної Республіки Крим, акцент буде зроблено на грошову приватизацію і продаж пакетів акцій підприємств під інвестиційні зобов'язання. Як і торік, левова частка підприємств та установ, що змінять форму власності, — об'єкти «малої» приватизації. Всього в автономії в 1997 році було приватизовано 920 об'єктів. Від приватизаційних процесів цього року в Криму чекають значних надходжень до бюджетів усіх рівнів.

● *Херсон*

У моряків тепер є шефи

У Херсоні побувала делегація Військово-морських сил України. Гості відвідали суднобудівний завод, торговий порт, морський коледж. Під час поїздки відбулися ділові зустрічі, переговори щодо організації на місцевих підприємствах ремонту військових кораблів і підготовки тут кадрів для флоту.

Заступник міністра оборони, командувач Військово-морськими силами України контр-адмірал Михайло Єжель, голова облдержадміністрації Михайло Кушнеренко і голова обласної ради Валерій Третьяков підписали угоду про шефські зв'язки. У ній, зокрема, записано, що нинішнього року херсонці придбають для морських офіцерів п'ять квартир.

Сергій ЗІНКІВСЬКИЙ, *журналіст*

Соло для колег. У виконанні «Независимости»

Відкриття тижня

Цього тижня, 14 січня, доблесна газета «Независимость» зробила неабияке відкриття. Відповідаючи на дзвінок читача Сергеєва, який «нині пресу читає рідше», вона люб'язно відповіла на запитання: «Яка газета кому служить?»

Пасажі на адресу справді впливових газет (судячи з кількості передплатників) виконано в манері політичного доносу. Та це — хай. Як то кажуть, хто на кого вчився. Більше привертає увагу самовизначення, яке «Независимость» дала собі: «підтримує реформаторську політику Л. Кучми».

Отак прямо й заявила. І підтримує, і реформаторську, і Л. Кучми. Ач яке складне завдання виконує ця газета — підтримувати те, чого, здавалося б, не існує. Себто «реформаторську політику». Бо, як ми розуміємо, реформаторська політика, має місце у всіх наших сусідів, наприклад, у Чехії, Словаччині, Угорщині, Польщі, навіть у Росії. Тобто там, де вочевидь — зростання виробництва. А в нас? У нас — «стабілізація падіння», як відомо, триває. У нас тисячі провідних учених розбігаються по закордонах, рятуючись від голодної смерті. В нас — до 90 відсотків громадян — ледь животіють, 1—2 відсотки —процвітають, решта — перебиваються з допомогою «човникового» та інших видів «бізнесу». В нас регулятори ринку — кілери. В нас

зростає кількість старих людей і дітей, які злидарюють і складають своє меню на смітниках. У нас голодні вчителі щодня бачать голодні очі учнів. І т. д. На жаль, перелік «досягнень» великий.

Але отут саме, завдяки «Независимости», все й стає на свої місця. Бо її одкровення дорівнює відкриттю: все це і є результати реформаторської політики Л. Кучми. Газета, з'ясовується, таки має рацію, вона підтримує те, що є, і навіть дає цьому визначення. Відкриття, так би мовити, відбулося.

Щоправда, народ наш, здається, підтримує щось інше. Судячи з тиражів газет, які, за визначенням «Независимости», є «рупором» інших підходів до реформ в Україні. В «Сільських вістей» передплатників багато більше як півмільйона. У «Правды Украины» — теж, та й у «Голосу України» кількість передплатників досягає чверті мільйона.

А що «Независимость»? Вона не набрала й двадцяти тисяч. І навіть у компанії зі столичними побратимами, які також «підтримують реформаторську політику Л. Кучми» (це «Україна молода» і «Факты») не набирається і ста тисяч передплатників. Мабуть, це і є хоча й опосередкована, але дуже точна оцінка діяльності підспівувачів і цієї самої політики, і самої діяльності Президента.

Та й Сергеєв з Рівного, «колишній інженер», у якого «грошей на газети немає» і дзвінок якого послужив приводом для виступу «Независимости», теж, здається, із тих, хто сповна зазнав результатів означен політики.

Так тримати, колеги! Правильним шляхом ідете! Від читача.

На знімку, якщо хтось не впізнав, зафіксовано головного автора «реформаторської політики» в нашій Вітчизні. Багато хто, правда, губиться у здогадках: чи то фрагмент звіту Леоніда Даниловича про виконання попередньої передвиборної програми, чи то фрагмент майбутньої? А я вважаю, що це просто поривання інтелігентної душі, аж ніяк не пов'язане із самооцінкою «реформаторської політики».

Ольга ВАУЛІНА, **«Голос України»**

Пенсійні нововведення за старими принципами...

(Початок на 2-й стор.).

Соціальний анонс тижня

А якщо ви не «виробили» необхідної кількості «трудових» років, то не ображайтеся, бо отримаєте лише заслужену допомогу за старістю, менше 37 грн. При цьому зберігаються всі надбавки і пільги до пенсій ветеранам війни і праці, «чорнобильцям», інвалідам Великої Вітчизняної війни та ін.

Щоб не обтяжувати голови читачів теорією, проілюструємо пенсійне нововведення у вигляді простої арифметичної задачки:

Дано: робочий стаж — 20 років.

Заробіток, з якого нараховувалася пенсія, — 90 грн.

Дізнатися: яку пенсію виплачуватимуть пенсіонерові за нової системи розрахунку?

Розв'язання. За 20 років стажу пенсія, згідно з чинним законодавством, нараховується в розмірі 55% від заробітку. 90 грн. х 55% = 49 грн. 80 коп.

Відповідь: у цьому разі з 1 березня 1998 року, згідно з постановою Кабміну, пенсія не збільшиться, бо її виплачують сповна. А якщо трудовий стаж перевищує 20 років, то за кожний «наднормативний» рік роботи пенсія збільшуватиметься на 1% заробітку, з якого її нараховують.

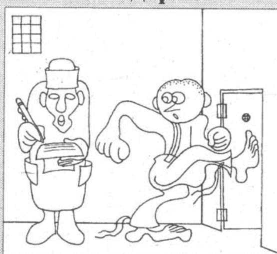
Звісно, ця благородна акція потребує фінансового підкріплення. А бюджетні асигнування на соціальні потреби, як відомо, — ахіллесова п'ята нашої влади. І все-таки теоретики української пенсійної реформи знайшли вихід з безгрошів'я. Згідно з постановою Кабінету міністрів, з другого кварталу поточного року Міністерство фінансів і Пенсійний фонд здійснять розподіл джерел фінансування випла пенсій. Частина «відповідальності» за добробут народу — держслужбовців, сімей з дітьми і т. ін. — ляже на плечі державного бюджету, а з нецільовими виплатами Пенсійного фонду буде покінчено. Коли розберуться, хто кому скільки винен, тоді, очевидно, і з'являться додаткові кошти, щоб порадувати 10—20 гривнями близько 6 мільйонів співвітчизників похилого віку.

На початок року борг основної пенсійної скарбнички держави становив 1,4 млрд. грн. Тоді як їй Мінфін заборгував 2,4 млрд. Це дані лише в офіційному секторі, а в комерційному заборгованість сягає близько 50% від легального. В пенсійному управлінні Міністерства праці та соціальної політики України серйозно стурбовані сучасними тенденціями на ринку праці. Мовляв, значна частина трудящих недержавних структур не платить податки до Пенсійного фонду, а врешті-решт пенсії захочуть отримувати всі.

За словами заступника міністра праці та соціальної пс літики Олени Гарячої, у майбутньому старість громадя України забезпечуватиметься залежно від їхніх «заслуг» перед Пенсійним фондом — скільки віддав, стільки й узяв...

Дошка пошани

Геть здоровий!

Будинок для божевільних. Палата Бонапартів.

Сеня щосили гамселить кулаками у двері і не своїм голосом репетує:

— Довідку, довідку давай!

— Сеню, охолонь, яку тобі довідку треба? — лікар гладить екзальтованого пацієнта по голові...

— На, пиши ось тут про мій психічний стан. — Сеня подає лікареві клаптик пожовклої газети...

— Сеню, ти здорова людина, нащо тобі ця вся писанина?

— Ге! Я й сам це чудово знаю! А що коли я принесу свою передвиборну програму кандидата в депутати до газети, а там накажуть: неси довідку?..

— Сеню, це якась маячня! Я такого зроду-віку не чув.

— А ти взагалі читати вмієш? На ось чернівецьку газету «Час», полюбуйся вимогами її редактора Петра Кобевка. Хочеш надрукуватися — тягни довідку від психіатра.

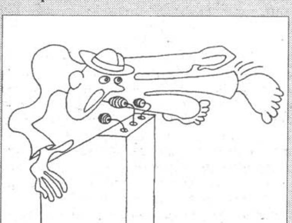
— Сеню, бачиш, я вже пишу! Шкода, даремно. Тебе все одно звідси до газети охорона не випустить.

— Ге! Не випустить! Хлопці вже погодилися бути моїми довіреними особами... А хочеш — і тебе візьму?!

— Красно дякую. Я вже довірена особа в Олександра Македонського...

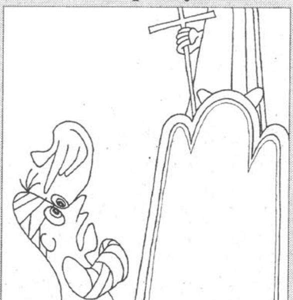
У прем'єрі дрімає садист?

Прем'єр-міністр народному депутатові О. Єльяшкевичу з парламентської трибуни: «Коли в бувшому Радянському Союзі ще було заборонено карате — такий вид спорту, то я перший ходив у підпільну секцію карате і до сих пір не забув. І коли мене оберуть народним депутатом України, буде депутатська недоторканність, ми потім з вами порозмовляємо».

Від чергового: *І чим усе закінчиться, зрозуміло! Бо «качок» Єльяшкевич не рівня «качку» Пустовойтенку. І до того ж політика — не спорт: дозволяє мордобій у різних вагових категоріях.*

Наші депруки — не для розпуки...

У листі «Ради порятунку України» до Президента, Голови ВР, Прем'єр-міністра України з пропозиціями про політико-адміністративне облаштування столичної влади є надзвичайно прецікаві спостереження депутата Київради М. Бойка: «...на височенному фундаменті стоїть Володимир (йдеться про пам'ятник Володимиру Великому. — Черг.), тримаючи в руках освічену косу, а між ніг якого сторчить великий фалос, по якому після відлиги і дощу щось тече».

Від чергового: *Тож порадіймо разом за «Раду порятунку»! За її достойних синів. Доля України — в надійних руках! Лише б М. Бойко серед ночі не сплутав, що в його руках — доля, а не фалос! А втім, ще за часів Володимира Великого помічено: у кого що болить, той про те і гомонить...*

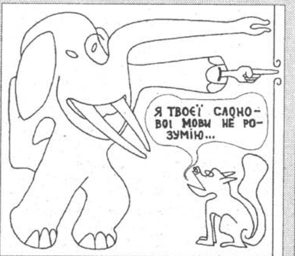
СЛОН і Моська

— Чув, СЛОН хоче ініціювати референдум, щоб надати російській мові статусу офіційної?

— А він що, без неї не може порозумітися з Моською?

— Що ти мелеш? СЛОН — це соціально-ліберальне об'єднання!..

— Тю! А Моська ж тоді хто?..

Вілен КАЙДАШ.
Мал. Володимира ВАСЬКОВЦЕВА.

Найактивніші партії і політики року

Рейтинг

АНАЛІТИКИ фонду «Співдружність», здійснюючи щотижневий аналіз публікацій друкованих і електронних засобів масової інформації та опитування іноземних і вітчизняних експертів, визначили політичні рейтинги минулого року. Зазначимо, що у внутріполітичних номінаціях політики і партії розставлені не за ступенем активності, а за алфавітом.

Найактивніші політики року

Володимир Горбулін, секретар Ради національної безпеки та оборони — реалізація кадрової політики в управлінських структурах, реорганізація галузі атомної енергетики.

Леонід Кучма, Президент України — підписання українсько-російського політичного договору, налагодження партнерських відносин із сусідніми країнами, звільнення Павла Лазаренка з посади прем'єр-міністра.

Павло Лазаренко, народний депутат України, голова об'єднання «Громада» — створення центристської опозиції владі, «розкрутка» Всеукраїнського політичного об'єднання «Громада», сприяння прийняттю нового закону про вибори.

Євген Марчук, народний депутат України — остаточний перехід до публічної політики, входження до передвиборного списку СДПУ(о).

Олександр Мороз, Голова ВР України — прийняття нового закону про вибори, створення передвиборного блоку Соц/СелПУ.

Віктор Ющенко, голова правління НБУ — реалізація монетарної політики, підтримка стабільного курсу гривні.

Найактивніші політичні партії

Всеукраїнське політичне об'єднання «Громада»
Комуністична партія України
Народно-демократична партія України
Народний рух України
Соціал-демократична партія України (об'єднана)
Передвиборний блок Соціалістичної і Селянської партій

Іноземні політики, які мали найбільший вплив на події в Україні

Уїльям Клінтон — президент США
Борис Єльцин — президент Російської Федерації
Мішель Камдессю — директор-розпорядник МВФ
Едуард Шеварднадзе — президент Грузії
Хав'єр Солана — Генеральний секретар НАТО
Еміл Константинеску — президент Румунії.

Газета «Факти», 15 січня 1998 року.

Сергій **БАСАРАБ**, *журналіст*

«Фрам» — це означає «вперед»

Ювілей тижня

НАПРИКІНЦІ січня у Харкові, а потім у Києві відкриється організована посольством Королівства Норвегія виставка, присвячена Фрітьофові Нансену. Саме о цій порі 75 років тому відомий норвежець відвідав Слобожанщину.

В Україні ім'я Нансена пов'язують насамперед з науковими відкриттями і мало знають про інші таланти цієї непересічної особистості. Але і світові відомо небагато всебічно обдарованих людей. Нансен змалку захоплювався спортом. У 18 років побив світовий рекорд з бігу на ковзанах на одну милю. Дванадцять разів поспіль вигравав чемпіонат Норвегії з лижного кросу. Він гарно малював і мріяв стати художником, водночас його вабила математика і фізика. Та зрештою віддав перевагу... зоології, бажаючи бути ближче до природи.

Інтерес до мандрів прокинувся в нього ще зі студентських років, коли він уперше вирушив до Північного Льодового океану. Саме під час цього плавання його вразило суворе східне узбережжя Гренландії, де не бував ще жоден європеєць. Тоді у Нансена й визрів задум здійснити перехід через острів.

А за шість років, 1988-го, молодий доктор зоології разом з п'ятьма супутниками вирушить у дорогу. Більше місяця вони йтимуть у 50-градусний мороз від безлюдного східного узбережжя до обжитого західного...

На батьківщині зустріли відважних земляків як героїв. Проте Нансен не спочивав на лаврах. Він вирішив побудувати науково-дослідне судно для нової експедиції.

Планував пливти від берегів Сибіру, доки корабель не затре крига, а потім дрейфувати на захід у напрямку до Північного полюса і Гренландії. Відомі вчені, вислухавши плани Нансена, знизували плечима: така подорож рівноцінна самогубству.

Ризикований похід мав тривати щонайменше два роки. На жаль, затерте льодами новозбудоване судно «Фрам» (із норвезької — «вперед») дрейфувало повільно. Тому Нансен вирішує дістатися Північного полюса на каяках і санях. З березня 1895 року протягом п'яти місяців разом з Ялмаром Йогансеном він подолав близько 400 км. Але, досягши 86 градусу північної широти, вони мусили повернутися через несприятливу погоду. Так близько до полюса ніхто ще не підходив.

Після цієї експедиції науковий авторитет Нансена зріс ще більше. Ставши професором, він цілком присвятив себе океанографії. Здавалося, ніщо не відірве його від улюбленого заняття. Та сталося інакше.

На початку XX століття відносини між Швецією та Норвегією вкрай загострилися. Нансена, який тоді підтримував ідею власної Норвегії, відрядили «посланцем» до столиць сусідніх держав: Копенгагена і Лондона. Там він переконував можновладців, що вимоги його земляків справедливі... В тому, що незабаром Норвегія здобула незалежність, є заслуга і Нансена.

Дослідник мав таку повагу серед норвежців, що йому одразу запропонували очолити уряд. Але він відмовився. Втім новому королеві Хокону вдалося вмовити Нансена стати послом Норвегії в Лондоні.

(Закінчення на 6-й стор.).

Богдан **НОВОСЯДЛИЙ**, *журналіст*

Маєш добрий телефон — стане ближчим Вашингтон

Новосілля тижня

ТОРІК тернопільські зв'язківці ввели у дію майже десять тисяч номерів нових потужностей і встановили сім тисяч телефонів. А днями у Тернополі відкрито відразу три пункти з обслуговування населення, підприємств та організацій телефонним зв'язком.

Один переговорний пункт в урочистій обстановці відкрито на масиві Дружба. Це, до речі, вже другий автоматичний центр, який повністю забезпечив потреби жителів мікрорайону в послугах електрозв'язку. Це стало можливим завдяки чіткій взаємодії з міською владою. Вона надала приміщення, а зв'язківці у короткий термін реконструювали його, змонтували сучасне електронне обладнання. І тепер з пункту або квартирного чи службового телефону на масиві Дружба можна вести міжміські чи міжнародні розмови з партнерами у будь-якій частині світу. Розташовано тут також автоматизовану комп'ютерну систему розрахунків з абонентами. Вони у зручний час, навіть не отримавши квитанції, можуть заплатити за послуги зв'язку. Можна внести аванс або лише частину плати, що за теперішнього матеріального становища громадян особливо важливо.

Того ж дня ще два автоматизовані пункти комп'ютерної мережі розрахунків з абонентами відкрито в обласному центрі. З нагоди поповнення у сервісній мережі електрозв'язку Тернополя відбулось урочисте відкриття цих об'єктів. До городян звернувся директор міського підприємства електрозв'язку Орест Скочний.

Почесне право першими оформити документацію на встановлення квартирних телефонів отримали колишній воїн-«афганець» Святослав Бугай, колишні репресовані, а нині реабілітовані Дарина Сидор і Богдан Юрків, учасниця Великої Вітчизняної війни Марія Андрієнко.

Михайло **ЛІВАНДОВСЬКИЙ**, *«Голос України»*

НДП з фінансами не воює

Збори тижня

93 ПРЕДСТАВНИКИ майже з усіх районів Київської області зібралися на обласну конференцію Народно-демократичної партії для висунення в кожному виборчому окрузі свого кандидата. А ще для створення партійного, агітаційно-пропагандистського друкованого органу. Газета має вийти в світ наприкінці січня.

Стратегія і тактика «обробки» виборця полягає в застосуванні важкої артилерії: пропаганді партійної програми, залученні якнайбільше людей до співпраці. Створено два інформаційно-пропагандистські центри — в Києві та Ірпені. Наживкою для виборців мають бути виступи художньої самодіяльності, поетів, письменників, дипломатів та відомих політиків. Агітбригада вирушить Київщиною найближчим часом.

Усе добре, от тільки конференція мало не пересварилася, бо сталося так, що у Києво-Святошинському окрузі висунуто від партії аж два кандидати: Валерій Євдокимов і Володимир Удовиченко, котрі, зрозуміло, перебігатимуть один одному дорогу. А от у Миронівському, Броварському, Бориспільському округах нібито не знайшлося гідних. А насправді НДП має намір вербувати до своїх лав відомих і не дуже бідних бізнесменів. Мораль: НДП з фінансами не воює, а сподівається на них.

Яна СТАДІЛЬНА, «Голос України»

На довгобуді, здається, поставили крапку

(Початок на 1-й стор.).

А напередодні цієї довгоочікуваної події міністр закордонних справ України Геннадій Удовенко здійснить робочу поїздку до Москви для підготовки запланованого на лютий офіційного візиту до Росії Президента Леоніда Кучми. Як повідомила прес-служба українського зовнішньополітичного відомства, очікують, що зустріч Геннадія Удовенка і міністра закордонних справ РФ Євгена Примакова відбудеться наприкінці січня.

Глави зовнішньополітичних відомств двох країн обговорять питання поглиблення україно-російських відносин. Вони випливають із великомасштабного Договору, котрий український парламент ратифікував минулої середи. За повідомленнями прес-служби українського МЗС, у телефонній бесіді Геннадій Удовенко і Євген Примаков вітали ратифікацію цього документа. Російський міністр висловив сподівання, що найближчим часом і Держдума РФ ратифікує цей Договір.

Що ж, на тривалому протистоянні двох держав, верхи яких протягом останніх років уникали йти навіть на щонайменші компроміси, можна поставити крапку? До речі, незвичайну сталість, з якою розсипалися, немов карткові будиночки, різноманітні варіанти україно-російського добросусідського співіснування у великому есендівському просторі, було породжено певними комплексами неповноцінності. У Росії — манія величі та комплекс старшого брата, в Україні — побоювання бути ошуканою та дух протиріччя. Їх коріння сягають в історичне минуле: і в комуністичне недавнє, і в царськоросійське колишнє...

Нещодавно в інтерв'ю «Комсомольской правде» відомий американський політолог Збігнєв Бжезінський зробив приємний нам реверанс, заявивши, що Україна без Росії може обійтися, а от Росія без України ніяк. Вважаємо, це дещо однобока і спірна заява, але, безумовно, є в ній певна істина. Та як би нам ця оцінка не була приємна — знов-таки через старі комплекси, Україні не вдати, що Росії не існує. Хоча б тому, що половина нашого зовнішньоторговельного обороту припадає на РФ. І тому, що ми вчимося дивитися ширше СНД, претендуючи на роль повноправних членів європейського дому. Проте будівлю, фундамент якої у травні заклали Борис Єльцин і Леонід Кучма, підписавши великомасштабний договір, слід продовжити зводити на принципах чесного партнерства. І хотілося б, щоб Держдума не перетворила даний об'єкт на довгобуд...

Володимир СКАЧКО, журналіст

«Дзвіночок» на всю Голландію

Пізнають Україну

Відриватися від наших життєвих проблем десь за кордоном — завжди приємно. Сервіс, усміхнені спокійні люди, відсутність агресії і агресивності — це те, що відчуваєш, коли воно тебе не оточує. Але, повірте, не менш приємно дізнаватися на тлі наших проблем, що Україна ще може дивувати іноземців не тільки у нас —тим, як ми живемо, а й у них там, де, на жаль, про Україну й досі мало знають.

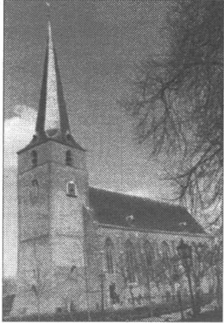
Цілком випадково мені довелося супроводжувати хор «Дзвіночок» Київського палацу школярів та юнацтва у двотижневому передріздвяному турне містами Голландії. На запрошення міжнародної асоціації чоловічого хорового співу «Пуері кантрес» український колектив співав у Роттердамі і Драхтені, у Хенгело і Воллендамі, у Колумі й інших невеликих містечках і селищах, назви яких навіть запам'ятати важко. Як і важко розрізнити за виглядом — голландці скрізь живуть однаково пристойно, комфортно і затишно.

Вразило зовсім інше. А саме, як голландці сприймали виступи хору.

У Голландії, де пересічні громадяни знаються на хоровому співі і залюбки співають у церковних хорах, де навіть у невеличких селищах престижно мати свій хор, спів киян сприймали на межі шоку від захоплення. І тому, що «Дзвіночок» — це хор з тридцятилітньою історією і власними традиціями. І тому, що його керівники — диригент Олена Волкова та концертмейстер Наталія Наконечна — вдало дібрали різдвяний репертуар: від українських народних пісень і сучасних творів А. Авдієвського, К. Стеценка, М. Леонтовича до творів П. Чайковського, Моцарта, Генделя, Лотті, Морлі та інших. І тому, що хористи — хлопчики, юнаки та чоловіки віком від 10 до 40 років — уміють і люблять співати.

А найголовніше в тому, що переважна більшість голландців ніколи не чула такого виконання, бо майже не знайома з традиціями українського хорового співу. А вони є і сягають XVI — XVII століть, коли перші хори хлопчиків з'явилися у православних церквах. «Дзвіночок» та його керівники відродили ці традиції, поєднавши звичний для православних акапельний спів з виконанням творів західних композиторів у супроводі фортепіано чи органу.

Звичайно, голландці звикли до своїх традиційних католицького григоріанського або ж протестантського (коли підспівує весь зал) хоралів. Але тут виступав хор з України, де спів є невід'ємною, це точно, рисою народного характеру. І зворушливо було дивитися, як у відповідь на багатоголосе поєднання альтів і дискантів, тенорів, баритонів і басів у «Щедрику» чи в «Отче наш», в «Бог ся рождає» чи в «Богородице» здіймалися на ноги цілі зали й аплодували стоячи.

Приємно було й те, що в Голландії, яка є чи не найважливішим нашим торговельним партнером, Україну відкривали для себе прості люди. Не на рівні ділового партнерства чи візитів високих посадовців, а в людському спілкуванні. І це вдалося. Якщо спочатку «Дзвіночок» через раз називали то російським, то українським хором, то під кінець турне голландці вже знали, що таке Київ. А до того тільки футбольні фани знали наше «Динамо» та місцеві «грамотні» — вчителі і священики — згадували про наш Чорнобиль і візит Л. Кучми, за кілька днів після якого відбулося турне. До речі, про цей візит і про «Дзвіночок» місцеві газети повідомляли в однакових обсягах, що мимоволі наштовхувало на думку про порівняльну результативність і корисність поїздок...

Єдиним винятком було місто Хенгело, де хористів зустрічали кілька українських сімей із тих, що залишилися там по війні. Вони і мови не забули, і навіть власними силами створили Товариство гуманітарної допомоги «Твенте» (Голландія) — Західна Україна». Очолює його колишній інженер Михайло Романик. А ще один наш співвітчизник, теж інженер, Михайло Пиндус понад сорок років тому створив український танцювальний колектив і об'їздив з ним пів-Європи. А танцюють у ньому тільки голландці. З приїздом «Дзвіночка» обом Михайлам, за їхніми словами, тепер легше буде пояснювати, що Україна — то не частина Росії чи СРСР...

А хористи «викладалися» на концертах ще й тому, що хотіли віддячити за гостинність. В Голландії їх приймали в сім'ях, і щедро, скажу вам, приймали. Але до «країни тюльпанів» хор діставався своїм коштом. Збирали з батьків, бо спонсорів не знайшлося. Як немає їх і в Україні хоча б для того, щоб допомогти випустити компакт-диски із записами хору. Попит на них був би шалений, але «Дзвіночок» пропонував тільки касети. А рівень життя в Голландії такий, що звичайні магнітофони того самого «Філіпсу» для багатьох сімей —уже вчорашній день: їх просто не тримають удома...

До цієї малоприємної для нас деталі додалася ще одна: вже на українському кордоні в Чопі, де хор, переважно дітей і кількох дорослих, змусили заплатити майже 150 доларів. За те, що до Ужгорода їх віз угорський автобус. Заплатили, бо куди подітися, коли повернулися на Батьківщину, де чиновникам байдуже, хто, куди і для чого їздить і чи знають десь у світах про Україну...

Невже це й означає: Україна завжди зі мною?

Київ — Воллендам — Колум — Хенгело — Київ.

На знімку: Колум, тут виступав «Дзвіночок».

Сергій БАСАРАБ, журналіст

«Фрам» — це означає «вперед»

(Початок на 5-й стор.).

Після першої світової війни Нансена призначено на посаду верховного комісара новоствореної Ліги Націй. Він, зокрема, сприяв репатріюванню з радянської держави майже півмільйона військовополонених, які воювали на боці Німеччини та її союзників.

А коли на початку двадцятих років у багатьох областях України і Росії лютував голод, почалися епідемії інфекційних хвороб, то Нансен (тепер уже як верховний комісар Міжнародного Червоного Хреста) організував допомогу жертвам лиха. У Харкові та Москві відкрилися представництва його гуманітарної місії.

Знаменитому норвежцеві довелося зіткнутися з численними перепонами. Ліга Націй навідсіч відмовилася виділяти кошти для комуністичної країни. Нансен самотужки знаходить гроші.

У січні 1923-го 62-річний гуманіст прибуває до Харкова. Він обговорює з представниками українського уряду заходи щодо боротьби з голодом, зустрічається з мешканцями міста, відвідує дитячі будинки (деякі з них засновано на кошти, зібрані місією Нансена). На жаль, упертість Ліги Націй не дала змоги вчасно надати допомогу всім, хто її потребував. Тисячі голодуючих померли.

Та все ж, за даними харківського журналіста Володимира Корсунського, який досліджує діяльність Нансена в Україні, норвезька місія врятувала від голодної смерті понад сім мільйонів осіб.

Пізніше великий гуманіст прагне полегшити долю двох мільйонів політичних іммігрантів, котрі виїхали після революції з країни Рад і не мали жодних прав за кордоном. Нансен запропонував видати цим утікачам, серед яких були й тисячі українців, спеціальні посвідчення особи, що давали б змогу їм вільно пересуватися та оселятися в інших країнах. Він особисто схилив представників понад 50 урядів до визнання документа, який стали називати «нансенівським паспортом». До речі, засноване ним Міжнародне бюро у справах біженців у Женеві допомагало вигнанцям і оформляло їм посвідчення особи аж до 1951 року.

Світ оцінив діяльність Нансена. 1922 року він удостоєний Нобелівської премії миру. Великий гуманіст вклав її грошову частину у фонд порятунку голодуючих, у розвиток українського села. На ці кошти було придбано необхідне устаткування для кількох колективних господарств. Серед них — і птахорадгосп у селі Михайлівка Дніпропетровської області, який досі має ім'я Фрітьофа Нансена.

З 1925 року і до кінця своїх днів він також опікується долею вірмен, щодо яких турецький уряд провадив політику геноциду. 1915—1916 років у Туреччині вирізано півтора мільйона вірмен, понад шістсот тисяч осіб виселено до пустель Месопотамії. Нансен шукав для вірменських біженців нову домівку і прагнув віднайти гроші на зрошення пустельних земель. На жаль, Ліга Націй відхилила всі проекти, розроблені Нансеном. Його зусилля зі самостійного збору коштів теж не мали успіху. Це була чи не єдина поразка видатного вченого і гуманіста. Та попри це для всіх він назавжди залишився непереможним Нансеном — людиною, яка не знала слова «назад».

Страх має великі очі

П'ятниця, 13-е число — таке поєднання тричі має повторитися в новому році, і приблизно для 21 млн. американців, що побоюються «чортової» дати, у лютому, березні та листопаді настануть справді «чорні» дні, повідомляє ІТАР-ТАКС.

Боязнь фатальної п'ятниці, що наближається, дістала навіть довгу важковимовлювану назву: «параскавідекатріафобія». Симптоми можуть бути найрізноманітніші — від легкого ступеня збудження до відчуття безвиході та цілковитого відчаю.

«Деякі люди у ці дні навіть не вилазитимуть зі своїх постелей або залишаться протягом усього дня вдома, —попереджає лос-анджелеський фахівець з вивчення різного роду фобій Дональд Доссі. — Інші вдадуться до різноманітних ритуалів, аби відвернути від себе біду».

Ще один «експерт із числа 13» професор математики з університету Менсфілд у штаті Пенсільванія Томас Фернслер вважає страх перед «чорною п'ятницею» чистісіньким забобоном і нагадує, що трикратне поєднання п'ятниці з 13-м числом повторюється кожні 11 років. Якщо одна з п'ятниць червня припаде на 13-е число, то більше фатальних днів цього року не буде. Якщо на 13-е число припаде одна з п'ятниць лютого, то ще одна «чорна п'ятниця» неминуча в березні.

Уже підраховано, що забобон американців стане економіці країни втратами на суму 750 млн. доларів, оскільки у п'ятниці, що припадають на 13-е число, багато з них утримаються від відвідання магазинів, мандрівок та розваг. Від «параскавідекатріафобії» страждали Наполеон, нафтовий магнат Поль Гетті, президенти США Герберт Гувер та Франклін Делано Рузвельт, котрий, за спогадами сучасників, ухилявся від того, щоб вирушати у поїздки 13-го числа.

Страх перед «фатальною датою» сягає корінням у давнину. За пов'язаннями, у такі дні на шабаш злітался по 12 відьм, а тринадцятим на цих зібраннях був сам диявол. Деякі тлумачі біблійних текстів переконані, що саме в такий день піддалася спокусі Єва і в «чорний» день Каїн убив брата свого Авеля.

Забобонне ставлення до числа 13 міцно вкорінилося у США. Так, майже в 90 відсотках усіх хмарочосів після 12-го поверху відразу йде 14-й. У шпиталях часто не знайти 13-у палату, а деякі авіакомпанії викреслюють число 13 із графіків рейсів.

І навіть ВМС США цього дня «утримуються» від спускання нових кораблів на воду. Побоювання щодо фатальної дати ще більше посилилося 1970 року після епопеї з американським космічним кораблем «Аполлон-13», на борту якого вибухнув кисневий балон. Для тих, хто вірить у магію чисел, найнесприятливішого збігу обставин важко було б очікувати: адже корабель стартував... 13 квітня о 13 годині 13 хвилин зі стартового майданчика номер 39 (тричі 13).

Інвестиції

Японці пропонують кредити

На таких умовах, що просто гріх ними не скористатися

КОЖНЕ підприємство, потрапивши в скрутне становище, прагне виборсатися з нього. Але для цього треба запроваджувати нові технології, встановлювати сучасне обладнання, нарощувати обігові кошти — і все це пов'язано зі значними витратами. У країнах з розвинутою ринковою інфраструктурою уже давно відпрацьовані схеми залучення додаткових фінансових ресурсів, чого не скажеш про нашу кредитно-фінансову систему. По-перше, відсотки, під які можна взяти кредити у вітчизняному банку, є досить високими. По-друге, не так і просто знайти сьогодні банк, який готовий надати кредит хоча б у кілька мільйонів гривень: кошти співрозмірні з потребами великих підприємств, не кажучи про цілі галузі. З огляду на це, залучення зовнішніх фінансових ресурсів є дуже важливим для наших підприємств.

Одними з найвигідніших для нашої країни можуть стати кредити та гранти, що надаються в рамках Офіційної допомоги розвитку (ОДР) урядом Японії. Причому технічна допомога — на безоплатній основі. За кредити, що надаватимуться в рамках цієї програми, як і за будь-які інші, ми будемо розраховуватися. Однак низькі процентні ставки, довготерміновість погашання кредитів та тривалий пільговий період роблять умови позик настільки вигідними, що гріх ними не скористатися.

Намір України приєднатися до програми Офіційної допомоги розвитку було висловлено ще в березні 1995 року під час офіційного візиту Президента України до Японії. Перші практичні кроки в цьому напрямі зроблено в травні 1997 року. Як результати переговорів, проведених Національним агентством України з реконструкції та розвитку і Міністерством закордонних справ України з офіційними органами Японії.

ОДР — це фінансова допомога країнам, які розвиваються або мають перехідну економіку. Грунтується на коштах, які надає уряд Японії, і містить два основні компоненти: фінансову допомогу через гранти та кредитну допомогу. Загальний обсяг допомоги Японії різним країнам у рамках програм ОДР у 1995 році становив 14,49 мільярда американських доларів. Це японське кредитування передбачає надання довготермінових кредитів на 25—30 років під пільгові проценти — 2,5—3,5 відсотка річних, з відтермінуванням платежів на 7—10 років. Такі умови дають підстави вважати цю програму привабливішою, аніж кредитні пропозиції інших країн.

Важливо і те, що пріоритети української та японської сторін з використання фінансових ресурсів збігаються. За програмою ОДР насамперед реалізовуватимуться проекти, пов'язані з охороною навколишнього середовища, охороною здоров'я, освітою, запровадженням нових енергоощадних технологій, розвитком сільського господарства. Таким чином поліпшиться фінансування сфер, яким унаслідок бюджетного дефіциту виділяється недостатньо коштів. Самі правила надання кредитів за програмами ОДР обмежують можливості для нецільового використання коштів. Для таких потреб, як, скажімо, військова допомога чи виготовлення предметів розкошу, кошти ОДР узагалі не можна використовувати. Тим часом, співпрацюючи з Японією в рамках програми ОДР, Україна отримує можливість прилучитися до заходів міжнародного співтовариства, спрямованих на припинення глобального потепління на планеті. Екологічні проекти надзвичайно вигідно фінансуються — кредит терміном на сорок років виділяється під 0,75 відсотка річних. Причому перші десять років є пільговими, тобто позичальник сплачує лише відсотки.

Після офіційного відкриття програми ОДР Японії для України до НАУРР надійшло понад 200 пропозицій реалізувати в рамках цієї програми свої проекти. Коли їх розглядали, то особливу увагу приділяли тим пропозиціям, необхідність реалізації яких обгрунтовано національними програмами та Програмою діяльності Кабінету міністрів України. Проте у зв'язку з нестачею коштів немає змоги навіть розпочати ці проекти. Найбільше уваги приділено проектам, пов'язаним із поліпшенням екологічної ситуації в містах Кривий Ріг, Дніпродзержинськ та Маріуполь. Їх пріоритетність зумовлена тим, що розпорядження Президента України від 11 червня 1997 р. «Про еколого-економічний експеримент у містах Кривий Ріг, Дніпродзержинськ та Маріуполь» і відповідні рішення уряду з цього питання, якими передбачено природоохоронні заходи, досі залишаються нереалізованими. На вибір програми з поліпшення екологічної ситуації саме цього регіону вплинула також необхідність реалізації Національної програми екологічного оздоровлення басейну р. Дніпра та поліпшення якості питної води.

На початку листопада минулого року, погодивши свій вибір з Міністерством фінансів та Міністерством економіки, НАУРР подало на розгляд японського уряду. багатоцільовий проект очищення стічних вод у місті Кривий Ріг. Відповідно до процедури розгляду таких питань українська сторона подала також техніко-економічне обгрунтування проекту, аналіз його економічно та технологічно обгрунтованого впливу на навколишнє середовище. Тепер японські експерти вивчають цей проект.

У рамках минулорічної програми ОДР Японії розглянуто також низку інших проектів, пов'язаних із допомогою тим галузям і сферам, які недостатньо фінансовано держбюджетом. Зокрема йдеться про надання гранта Національній філармонії для придбання музичних інструментів та потрібної техніки, оновлення медичного обладнання Республіканської лікарні матері та дитини № 14, а також для закупівлі системи, з допомогою якої можна здійснювати терапію хворим на злоякісні пухлини.

НАУРР подало для розгляду японцям ще ряд перспективних, на наш погляд, проектів: з охорони навколишнього середовища, освіти та охорони здоров'я. Як і проекти щодо транспортної інфраструктури. Що скажуть з приводу наших пропозицій японські експерти — довідаємося найближчим часом.

Як засвідчує досвід співробітництва з Японією за програмою ОДР, зовнішні фінансові ресурси можуть стати одним з головних складників успіху в економічних перетвореннях нашої країни. Ще раз повторюю: допомога в рамках ОДР надається на дуже вигідних умовах. А найефективніше нею скористатися — то вже справа професіоналізму та честі людей, причетних до реалізації названих і майбутніх проектів.

Роман ШПЕК,
голова Національного агентства України з реконструкції та розвитку.

Кредит для соціальної стабільності

Найбільше ми заборгували перед людиною

ТОРІК, 19 вересня, 1 і 28 листопада, наша газета помістила матеріали про нинішній стан соціального партнерства в Україні. Сьогодні продовжуємо розмову. З точки зору керівника акціонерного товариства.

На запитання кореспондентів «ГУ» відповідає генеральний директор ВАТ «Луцький підшипниковий завод» Володимир Меркулов.

— Вас, Володимире Костянтиновичу, як керівника великого підприємства задовольняє сучасний стан соціального партнерства в Україні?

— Партнером, тим паче — надійним, можемо назвати лише того, хто виконує перед іншими взяті зобов'язання, а не кидає слів на вітер. Скажімо, в Конституції України записано, що кожен з нас має право на безплатне лікування. Що й казати: благородно, демократично. Та досить потрапити в першу-ліпшу лікарню, щоби переконатися в іншому. Усе треба приносити з собою, щоб отримати медичну допомогу. Від одноразових шприців до чистої постільної білизни. Про ліки вже не кажу. То як порадите діяти, щоби соціальне партнерство між нашими робітниками й урядом — гарантом цього ж партнерства — не міліло, щоб його не розмивали суперечності?

— Здогадуємося, що ці затрати лягають на плечі заводу?

— Точніше — на кожного працівника колективу, який є водночас і акціонером. Але хіба цим маємо займатися? Наше завдання — забезпечити людей роботою, створити для них нормальні умови, вчасно виплачувати зарплату. А найголовніше — працювати так, щоб одержувати прибуток. Бо сізіфова праця нікому не потрібна.

Ось і стараємося освоювати нові види продукції, шукати замовників, щоби дати нашим людям бодай заробити на кусень хліба. Та ще дітей до школи спорядити, за комунальні послуги розрахуватися. Більше поки що дати не можемо. Хіба що тримаємо щось на взірець заводського медпункту, де є терапевт і стоматолог, щоби наші робітники в разі потреби не бігали містом, не марнували часу і грошей. Звісно, зарплату медикам платимо із заводської каси.

Або таке. Міські комунальники беруть тепло і з нашої заводської котельні, що працює на газі. За газ винні уже близько півмільйона гривень, а за тепло комунальники заборгували нам утричі більше. Отже, своїми грошима з обігових коштів, яких і так постійно бракує, ми фактично фінансуємо місто.

— То відключіть від котельні боржників.

— Ви що, жартуєте? — Володимир Костянтинович невесело посміхається. — Коли нагадуємо міським властям про борги, то у відповідь чуємо: «А хто в основному живе в тому мікрорайоні, який обігріваєте?» — «Та наші, заводські». І коло, як самі розумієте, замикається. Бо, з одного боку — це міський мешканець, а з другого —працівник заводу. І в кожного — сім'я, діти...

Та, припустимо, спробували ми відключити мікрорайон від котельні. Тоді мої «доброзичливці» в один голос заволають: «Так це вас Меркулов залишив без тепла, ваш директор! Ось він який!» І в очах сімей, які опиняться в холодних квартирах, я справді буду негідником. А ви кажете — відключіть!

— Багато людей довелося скоротити протягом останніх років?

— Якщо орієнтуватися на ті обсяги роботи, які тепер маємо, то начебто і мало. Та якщо сказати, що тисяча працівників зосталася без роботи, то це дуже багато. Бо то тисяча людських доль. Але альтернативи в нас не було. І ми чесно сказали заводчанам: або всі залишаємося на місцях і все зупиняється. Або виборсуємося з тяжкої фінансової ситуації, але значно меншим складом, інакше «човен» перевернеться, і всі підемо на дно. І, як на мене, люди нас правильно зрозуміли.

— Які стосунки в дирекції заводу з профспілками?

— Навіть не знаю, як однозначно відповісти. По-всякому випадає. Але, зрештою, спільну мову знаходимо.

— До страйків не доходило?

— На щастя, Бог милував. Не всі в нас позитивно сприйняли контрактну систему, яку тепер запроваджуємо. Але без неї ми ніяк не обійдемося, і вже з кількома десятками працівників уклали контракти. Почали, звісно, з провідних спеціалістів, з керівників основних цехів. І майбутнє — за цією системою. Адже той чи інший спеціаліст, укладаючи контракт, чітко знає: за що він відповідає і за що йому платять гроші.

Правда, декотрі не розуміють переваг контрактної системи і вбачають у ній лише змогу керівництва позбутися неугодних йому працівників. Аж ніяк ні! Бо хто захоче розпрощатися з тими людьми, які добре знають справу, вміло її виконують і, звісно, приносять прибуток. Діяти так — то все одно, що обрубувати гілку, на якій сидиш.

— Скільки маєте профспілок на заводі?

— Дві. Вільні, не так давно створені, і, так би мовити, традиційні. Вільні об'єднують десь півтисячі працівників з майже трьох тисяч.

— І все-таки без гострих ситуацій не обходиться?

— Та хто буде терпіти, коли кілька місяців зарплати не бачить. Трапляється, що можливості для бодай найменшого маневру не маємо. Або-або... Тоді збираємо людей і кажемо: або купуємо за зароблені гроші метал і працюємо, або все кидаємо на зарплату — і підприємство зупиняється?

Щоби не відстати, щоби втриматися на ринкові, торік освоїли 19 типів нових підшипників. А для того, щоби запустити в серійне виробництво бодай один тип, треба вкласти щонайменше 50 тисяч американських доларів. А для дев'ятнадцяти — майже мільйон набігає.

Та іншого не дано. І це люди розуміють. Тому й не сіли на мілину, хоча й усього попутного вітру ще не схопили.

Сподіваємося, що цього року це зробимо.

Розмову вели
Богдан БЕРЕКЕТА,
Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ.

Луцьк.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Віталій АБЛІЦОВ, «Голос України»

На Землі українського космонавта зустріли випробування не легші за космічні

СПОНУКАЛА до цих нотатків природна радість за співвітчизника, який вписав своє ім'я в історію людського поступу в освоєнні Всесвіту. До того ж ближче знайомство з Леонідом Каденюком відкрило людину щиру, скромну й товариську. Досить тверда вимова приголосних видавала в ньому вихідця з наших південно-західних країв. Мова ледь засмічена русизмами — що не кажи, а багатолітня військова служба в радянській армії дає про себе знати.

Такі самі прості й відкриті до людей його брати, дружина, мати. Щаслива й горда за сина-космонавта літня вчителька з буковинського села торкалася моїх рук і ставила запитання, на які було важко відповісти. Не тому, що відповіді немає, а тому, що відповіді ті з гірким присмаком, а то й почуттям сорому за свою країну (хоча зрозуміло, що йдеться не про державу, а про її нинішніх керівників).

Гадаю, хто бачив на телеекранах, як зустріла Україна свого космонавта, той зрозуміє попередні емоційні рядки. Як кажуть, скромніше не можна. Хай Президент відпочиває в Трускавці, але яка термінова справа спричинила поїздку до Дніпропетровська Прем'єр-міністра?

Американські астронавти тепер знають, хто такий Тарас Шевченко

— У Х'юстоні, де ми проходили підготовку до польоту, ставлення до мене й дублера Ярослава Пустового було відмінне, — розповідає Леонід Каденюк. — У цьому містечку є українська діаспора — 1200 чоловік. Нас запрошували на свята і в будні. І, знаєте, спілкуючись зі своїми одноплемінниками, я глибше зрозумів, які роль і місце України сьогодні у світі. Творчість Тараса Шевченка, я, звичайно, вивчав ще в школі, але саме за океаном прийшло до мене розуміння його значення для нас, українців. Я брав із собою в політ і портрет Тараса Шевченка, й «Кобзар». Розповідав про нього американським колегам і, гадаю, вони тепер знатимуть і про Україну, і про її великого поета.

Сьогодні непростий час і, може, прагнення оцінити його підказує мені, що саме культура об'єднує українців і в світі, і в Україні. Бо поки, умовно скажемо, сині будуть ненавидіти жовтих і навпаки, доти не буде в нас ладу.

— То, можливо, Тарасові Шевченку ви можете дякувати за своє повернення в Україну?

— А я її й не залишав. У всякому разі, в своїй свідомості. Так склалася моя доля, що довелося служити в авіації поза Україною, потім потрапив у центр підготовки космонавтів. Освоїв програму «Буран» (готувався як командир корабля), а до того пройшов підготовку для польотів на кораблях «Союз», «Союз ТМ», орбітальній станції «Мир».

Після проголошення незалежності України ніхто не пропонував ні мені, ні іншим космонавтам та спеціалістам роботу в Національному космічному агентстві України. А коли програма польотів на «Буранах» закрилась, я вирішив повернутися на батьківщину. Гадав, що мій досвід може бути потрібний. До речі, в Зоряному містечку в Росії космонавтів та спеціалістів у космічній галузі — вихідців з України — до 30 відсотків. І не один з них запитував мене про можливість повернення на батьківщину.

Космічна Україна має велике майбутнє

— Леоніде, ваша мрія здійснилася — ви побували в космосі. До того ж стали першим космонавтом незалежної України...

— Я вважаю себе просто українським космонавтом. Першим був і залишиться Павло Романович Попович, якого я завжди поважав, і це почуття в мене не згасне ніколи. Коли я потрапив до центру підготовки, Павло Романович був там заступником начальника по науці. У нас склалися чудові стосунки, і я йому вдячний за підтримку. Щодо кількості українських космонавтів, то я, здається, вісімнадцятий. А якщо візьмемо ще астронавтів, які або народилися в Україні, або мають тут родинні корені, то таких виявиться ще більше.

— Тепер ви — киянин, співробітник Національного космічного агентства України. Чим будете займатися найближчим часом?

— У НКАУ є цілий напрям, що передбачає розвиток саме пілотованої космонавтики. Україна матиме на міжнародній орбітальній станції (цю програму здійснюють США, Росія, Японія, Франція і також Україна) свій блок, який зможе приймати українських космонавтів.

— Образно кажучи, ми матимемо космічну квартиру в міжнародному космічному домі?

— Так. Запуск космонавтів буде здійснюватися, наприклад, з того самого міжнародного космодрому в океані, робота над яким триває і в якому Україна бере активну участь. Тож я залишаюся діючим космонавтом і на батьківщині.

Про що хотіла сказати мама космонавта

В очах цієї милої літньої жінки була і радість, і журба, як писав колись Олександр Олесь.

— Я хотіла б зустрітися з тими журналістами, які пишуть нісенітниці про мого сина, — тихо казала Ніна Андріївна. — Чому вони так чинять?

І справді, гортаєш сторінки газет певного напряму й, м'яко кажучи, дивуєшся цинічності й невігластву їхніх авторів. А може, це закономірний наслідок ставлення до українських громадян київських можновладців? А преса лише дзеркало його?

Що ж до Леоніда Каденюка, то він зробив свідомий вибір — повернувся на батьківщину, мову якої ніколи не забував. Погони полковника він одержав ще в Радянському Союзі, де був наймолодшим льотчиком з таким високим військовим званням. Його київська квартира буде здатна прийняти господарів не раніше, ніж через кілька місяців — сьогодні в ній частина стін навіть не заштукатурена. Як бачимо, для першого космонавта незалежної України не знайшлося житла ні в «царському селі», ні в сучасному впорядкованому мікрорайоні столиці. А ми, наївні, дивуємося, що його так скромно зустрічали в Борисполі.

На знімку: Леонід Каденюк у США розмовляє з Президентом України Л. Кучмою.

Василь ТУРКЕВИЧ, журналіст

Київський балет покорив Бейрут

Гастролі тижня

ЗАРУБІЖНІ гастролі стали звичними для Національної опери України. Київську оперу і балет добре знають на найпрестижніших музичних і хореографічних фестивалях у Парижі, Страсбурзі, Мюнхені, Амстердамі, Варшаві, Мадриді, в Японії, Канаді, США... Нещодавно афіші цього театру з'явилися в Бейруті. Це перша поїздка київського балету до Лівану і взагалі у близькосхідний регіон.

Інтерес до гастролей київського балету очевидний. Вже на першому клас-уроці та репетиції у залі були кореспонденти фактично всіх бейрутських газет та телебачення.

Правду кажучи, і ми, і сторона, яка нас приймала, були дещо занепокоєні одним: чи сприймуть ліванці, не маючи традицій європейського балетного мистецтва, нашу виставу? Організатор гастролей Ахмед Макарі, до речі, не професіональний імпресаріо, а бізнесмен, який представляє свою фірму з виробництва цементу в Києві, дуже ризикував, запрошуючи численний колектив (150 осіб) до Бейрута. Але успіх цього проекту перевершив усі сподівання і став, за висловом ліванської преси, «явищем мистецького життя близькосхідного регіону».

Хореографічна трупа Національної опери привезла до Бейрута одну з найкращих своїх вистав — «Ромео і Джульєтту» С. Прокоф'єва в інтерпретації балетмейстера Анатолія Шекери, що вже 25 років не сходить з київської сцени. Складний у музичному й хореографічному планах твір половин глядачів найбільшого в Бейруті залу «Форум». Якщо на першій виставі у залі ще було трохи вільних місць, то три останні пройшли при повному аншлазі. До речі, денну виставу організатори гастролей віддали повністю учням місцевих ліцеїв та гімназій. Для них це стало справжнім одкровенням і святом.

Президент залу «Форум» Іліє Касар пояснив захоплений прийом вистави так: «Насамперед, це перше їхнє спілкування із класичною хореографією, та ще й такого високого рівня. А по-друге, шекспірівська трагедія про ворожнечу двох родів дуже актуальна для нас. Зовсім недавно закінчилася трагічна сімнадцятирічна війна між християнською та мусульманською общинами, свідченням якої і до сьогодні є руїни історичних та архітектурних пам'яток Бейрута, який називали колись близькосхідним Парижем... Ці діти на собі відчули, що значить ворожнеча...»

Жоржета Гебара, критик бейрутської англомовної газети «Дейлі стар», писала: «Бейрутський «Форум» пережив один з рідкісних моментів мистецької магії. Це було диво і водночас одкровення... Ми не чекали, що побачимо виставу такої якості...»

Українські артисти не прощалися з ліванською столицею, а сказали «до побачення, до нової зустрічі». Там на них чекають із «Лебединим озером», а згодом, сподіваються, вони знову стануть першим оперним колективом, який познайомить ліванських глядачів з «Аїдою» Дж. Верді. Принаймні, такі побажання висловив Ахмед Макарі, який з успіхом започаткував нову сторінку мистецького життя своєї країни.

Бейрут—Київ.

Анатолій КАРАСЬ, журналіст

ОБРАЗА

На довгому віку Геннадію Пашкову люди часто зі сльозами на очах дякували за допомогу. Він як працівник Київського міського комітету народного контролю не раз захищав права інвалідів та учасників Великої Вітчизняної війни.

Сам Пашков молодим лейтенантом зустрів фашистських зайдів під Сталінградом і разом з побратимами гнав їх назад до Берліна. Але якщо на фронті було все зрозуміло, то виводити на чисту воду чиновників було завжди дуже й дуже непросто.

До того ж, захищати людей сторонніх виявилося простіше, ніж себе.

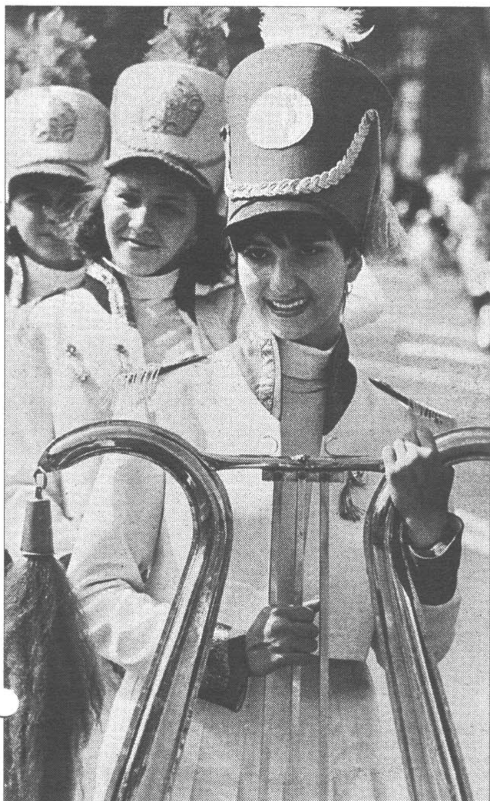
Сталося ось що. Один ветеран війни намагався добитися статусу інваліда, що обіцяло відповідні пільги. Бюрократи пустили колишнього солдата по колу поневірянь. Геннадій Дмитрович вирішив допомогти. Ознайомився з документами, запросив довідки з військових архівів. Та чим ретельніше Пашков докопувався до істини, тим непривабливішою ставала: документи на отримання статусу інваліда Великої Вітчизняної війни, м'яко кажучи, виявилися несправжніми.

Тим часом військкомат, не розібравшись у суті справи, надає ветерану статус інваліда Великої Вітчизняної війни. Сталося так, що невдовзі він помер, і в газеті «Народна армія» з'являється кореспонденція «Убитий підозрінням», у якій автор сповіщав своїх читачів, що ось, мовляв, дочекалася людина справедливості, та не довелося скористатися з неї, бо бездушні особи, у тому числі й такі, як Г. Пашков, вкоротили ветерану вік, убили його своїм підозрінням.

Пашков, який вельми дорожить офіцерською честю, не подався одразу до суду, а спробував було встановити справедливість згідно з законами цієї самої офіцерської честі — винні мали, принаймні, вибачитися... Але цим сам собі й нашкодив, бо втратив терміни для судового позову. Отак з усією запеклістю почалася війна Пашкова, з одного боку, і новими «совбурами» — з другого: від канцелярій Головнокомандувача, Міністерства оборони, військової прокуратури до канцелярій військкоматів і далі. Могутні військові відомства відреагували на образу ветерана, що називається, багнетами, а точніше, випробуваною зброєю — тяганиною, відфутболюючи його скарги по колу. Мовляв, колись скаржник не витримає дистанції та випустить дух... Нині з'явилася можливість покласти край цій війні.

Прокуратура Київського гарнізону в особі першого заступника військового прокурора І. Федюшкіна повідомляє, що «помилковість надання... статусу інваліда Великої Вітчизняної війни в ході перевірки знайшла своє повне підтвердження».

Отже, панове з «Народної армії», треба поновити справедливість і вибачитися.

Подаруй мелодію на пам'ять

Юрій ВЕНГЕРЕШ, «Голос України» (текст і фото)

Усі виконавці вкупі — це вже щось схоже на оркестр. Пофантазуємо, що всі інструменти, зображені на знімках, грають разом. Є і солісти, і акомпаніатори. Прислухаймось. Чи не правда, знайомі мелодії? Від київського вальсу до карпатської коломийки, від кобзарської імпровізації до вболівальницької барабанної канонади. Вибирай на свій смак.

А втім розповім вам баєчку-бувальщину з нашого життя у перші післявоєнні роки.

Прийшов перевіряльник до оркестру.

— Що це?

— Клавіші зі слонової кістки, — відповів піаніст.

— Ото садюга, слона замучив!

— А це? — спитав в іншого музиканта.

— Струни контрабаса.

— З чого їх роблять? — не вгавав перевіряльник.

— З волової шкіри, — пояснив оркестрант.

— Відправити на м'ясокомбінат, з метою підвищення добробуту трудящих, — наказав начальницьким тоном.

— А ви чому тільки трьома пальцями граєте?

— А хіба можна інакше на трубі?

— Допаяти ще два клапани, щоб виконати п'ятирічку за чотири роки, — дав «цінну» вказівку чиновник і звернувся вже до іншого музиканта:

— До вас слово, товариш.

— Саксофон!

— Фамілію не питаю.

— Це американський інструмент.

— От бачите, як його зігнуло під ярмом капіталізму, — обурився перевіряльник.

... Музиканти продовжують грати. Слухаєте чи не слухаєте, чуєте чи не чуєте, а грали, грають і будуть грати, долаючи всілякі перешкоди, хоч і дотепер, звісно, саксофон так і не зміг «звільнитися» від «ярма капіталізму». Та від того його мелодія аж ніяк не втратила привабливості. Скоріше — навпаки. Бо поступово зникає-розвіюється справжнє ярмо чиновницько-цензурного самодурства в оркестрі нашої надії.

Скажи мені, хто твій друг...

Штрихи до незамовленого портрета союзника нашої виконавчої влади

Преса в Ізраїлі цікава не тільки тим, чим цікава преса будь-якої країни: новинами. А ще й тим, що вона уважна до справ і життя євреїв, хоч би де вони проживали і громадянами хоч би якої країни були. Особливо до тих, хто на видноті, хто відіграє помітну роль у тій чи тій державі. Причому оцінки в цій пресі досить об'єктивні: нечистий на руку цей діяч, ганьбить націю — так і скажуть. Талановитий, чесний, працює на авторитет своєї нації серед своїх співгромадян — так і буде написано. І не тільки преса дає свої оцінки відомим одноплемінникам. Пана Кобзона, який і нині викликає сльози зворушення у наших милих ветеранів, взяли та й не пустили до Ізраїлю. Попри його національність. Просто з аеропорту сей муж змушений був повертатися додому. Чому — їм краще знати.

У зв'язку з такими принциповими оцінками і підходами цікаво буде ознайомити наших читачів із статтею Володимира Бейдера в щотижневому додатку «Окна» до російськомовної ізраїльської газети «Вести». Статтю присвячено кар'єрі Бориса Березовського, досить відомого не тільки в Росії «геніального бізнесмена», який створює «туфту», як висловилися «Окна».

Але нам що за інтерес до діяча із сусідньої країни?

А інтерес, на жаль, щонайпряміший. Цей пан, як відомо, контролює ГРТ, яке досить активно говорить і показує на Україну. І відповідним чином висвітлює і події в нас. Мало того, Борис Березовський через свої структури виявляє неабияку схильність до приватизації об'єктів українського нафтогазового комплексу та до всього, що в нас ще дає зиск.

Наші власті, судячи з усього, раді спілкуванню з цим паном. Бориса Березовського в останні місяці минулого року кілька разів приймав секретар Ради національної безпеки і оборони при Президентові України Володимир Горбулін. Про що йшлося — повито таємницею. Але можна здогадуватися, що не про поставки українського цукру для працівників Громадського російського телебачення. А про те, що і як ГРТ висвітлюватиме в нас і що натомість отримає пан Березовський.

Тому й передруковуємо статтю з ізраїльського тижневика. Щоб телеглядачі знали, хто стоїть за сюжетами ГРТ. І щоб наші читачі знали, з ким має справу наша виконавча влада — як широко відомо, вона повністю націлена на нищівну боротьбу з корупцією та мафією і вже, здається, завершила операцію «Чисті руки».

Отож, автор — Володимир Бейдер, тижневик «Окна» (листопад 1997 р.), рубрика «Євреї і Росія», стаття називається

Міф Березовського за законами

Що добре для євреїв?

В одному з численних коментарів до раптової відставки Бориса Березовського з поста заступника секретаря Ради безпеки Росії промайнуло, що це — подарунок Єльцина лівій опозиції до 80-річчя Жовтня. Коли я писав «ювілейну» статтю для минулого номера «Окон», про те, що сталося, ще не було відомо, а саме такого «смаженого» факту мені й не вистачало. Адже йшлося —якщо хтось читав і пам'ятає — про незасвоєний російськими євреями урок Жовтня, для євреїв —головний: не можна робити революцію не в своїй країні — це обов'язково відгукнеться, дасться взнаки. І ось начебто — почалося...

Та не відчуваю поспішної радості від здійснення пророцтв, тим паче не бачу за ними збігів, навіть промовистих. Не треба називати чер́говий поворот в апаратній грі царедворців свідченням історичної справедливості, ба, авторської передбачливості, хоч би як хотілось.

І хоча я вже маю повен рот здогадів з приводу того, як і чому «опустили» найвисокопоставленішого «йореда» у Росії, найчиновнішого бізнесмена російської політики і найвідвертішого бізнесмена в російській владі, найяскравіше втілення і російського бізнесу, і російського чиновництва, а також єврейських зазіхань на те і на те, хоча я все це маю, та втримаюсь і проконтрую. Облишмо це більш поінформованим, зацікавленим і заклопотаним (особливо враховуючи, що останнім часом Березовський зосередився на створенні потужного інформаційного концерну) російським колегам. Спробуймо, як учили класики, тобто основоположники, оцінити те, що сталося, за універсальною формулою: «Чи добре це для євреїв?»

Типовий єврей у типових обставинах

Не скажу, що до будь-якої події я підходжу так, та в даному разі інше мені не цікаво. Гадаю, і більшості з вас. Бо страшенно далекі ми від Росії, а від євреїв, навіть тамтешніх, щё ні. І зацікавившися цим єдиним у даному разі питанням, не зволікатиму і з відповіддю на нього:

«Добре!»

Отака моя думка.

Звичайно, якщо правильно те, що, як стверджують геть усі коментатори, формулювання в президентському указі про відставку Березовського «... в зв'язку з переходом на іншу роботу» не більше, ніж данина пристойності, і жодних високих державних призначень за собою не потягне не тільки зараз, а й у майбутньому.

Якщо на цьому офіційна політична кар'єра Березовського закінчиться і надалі він реалізовуватиме свої політичні амбіції, лобіюючи з-за чиєїсь спини і використовуючи при цьому свої чималі гроші, спрямованість свого небезгласного бізнесу, а не реальні владні повноваження, що їх до всього цього докладав. Тобто давайте вже зовсім відкритим текстом — посяде відповідне для єврея місце — в тіні публічних вершителів влади, а не поряд з ними чи над.

Якщо внаслідок різкої відставки його не ув'язнять і не вб'ють, що, на жаль, у Росії буває, — викривальна сила правоохоронних органів і каральна мафії прокидаються і навалюються з невблаганним тягарем на тих, хто вийшов з фавору.

Незручно посилатися на себе самого, та немає виходу. У серпні, в статті «Лівреї євреїв та російський бруд», я писав з приводу внутрішньовладних чвар і розпочатої війни компроматів, що хоча героями скандалів євреї виступають обов'язково, навіть натяку на антисемітизм тут немає жодного. Це не від злого наміру, а від рясноти євреїв у російських верхах. І рясноти така, що скандальні чвари тепер зчиняються винятково між ними. Тоді ж, до речі, передрікав незабарну відставку Березовського. І дуже радий, що з нього почалося, незважаючи на те, що, по-перше, мені чужа зловтіха, а по-друге, не вважаю цей епізод початком процесу деєвреїзації російської влади. Але і як епізод факт — відрадний.

Березовський напевно не такий комерційний та політичний геній, яким зображують його російські засоби масової інформації. Ймовірно, і не такий геній лиходійства, яким його змальовує західна преса. Його небезпечність для іміджу і, переконаний, для існування євреїв у Росії полягає в тому, що саме він уособлював (і ще уособлює — завісу не опущено) єврейський профіль нинішньої російської верхівки. За всієї багатоликості, концентрації наших одноплемінників на російському Олімпі саме Березовському належить роль — використаю формулювання із поспішно забутих підручників — типового єврея в типових обставинах. Живе втілення юдофобського міфу. Як казав один мій приятель про, щоправда, іншого свого знайомого — не єврей, а мрія антисеміта.

Геніальний бізнесмен

Якщо для більшості публічних євреїв Росії —політиків, чиновників, бізнесменів, шоуменів, журналістів, артистів, юристів — їхнє єврейство не більш як прикра (чи навпаки, приємна для когось) обставина, додаткова подробиця, то для Березовського — основна характеристика. В ньому типове все — і походження (виявляється, із сім'ї «відомого московського рабина»), і по батькові, і зовнішність, і манера говорити, і біографія, і стиль життя.

«П'ятий пункт» закрив йому дорогу до престижних вузів, він вступив до Лісотехнічного, та зате на престижний факультет — електроніки та обчислювальної техніки, і вже після його закінчення — мехмат МДУ та аспірантура. Це відкрило дорогу до престижної роботи — в академічному Інституті проблем управління. Став доктором фізико-математичних наук. Відомо, чого це коштувало єврею в ті часи, та в математиці, тим паче прикладній, і це було доступно, як у жодній іншій сфері. Але — така була єврейська стеля.

Тут чекало на нього знайомство, яке згодом дало можливість змінити життя. Навіть не так: коли б не було цього знайомства, Березовський, напевно, знайшов би інше, оскільки головне — змінились обставини зовнішнього середовища, які вимагали інших зв'язків і відкривали нові можливості. З 1973 року Березовський, як пишуть нині, керував у своєму інституті проектами з впровадження систем автоматизованого проектування на АвтоВАЗі, за іншими відомостями, які чомусь не повторюються зараз, професор Березовський був науковим керівником кандидатської дисертації тодішнього головного економіста АвтоВАЗу. Дисертація присвячувалася логічним моделям — звідси і назва фірми, яку він придумав і на якій розбагатів, «ЛогоВАЗ».

Тепер її називають «першою в Росії дилерською фірмою, побудованою за західним типом». Це — туфта, одна з перших блискучих легенд, створених Березовським. Не могло бути в Росії дилерських фірм, побудованих за західним типом. Дилер — просто торговельний посередник. На Заході, де конкуренція автомобілебудівників колосальна, вони потребують компаній, що прилаштовують їхній товар. ВАЗу —фактичному монополісту легкових автомашин у країні —посередник аж ніяк не був потрібен. А ось отримати монопольне право на продаж головного і найдорожчого дефіциту — це була золота жила. Березовський через «ЛогоВАЗ» цей картбланш отримав. Не май сто рублів, а май хороших друзів — і сто рублів уже не гроші.

Сто рублів перестали бути грошима багато в чому завдяки цій блискучій фірмі. Ціни на «Жигулі» стрімко зростали, а «АвтоВАЗ» синхронно біднішав — у процесі приватизації автовелета він став належати фактично кільком «фізичним особам» з найвищого керівництва, та й після цього йому сипалися величезні дотації із скарбниці, що не врятувало зрештою від майже цілковитого банкрутства. Зате скромний його дилер — ЛогоВАЗ — перетворився на могутню монополію.

Друга значна акція Березовського також була пов'язана з автомобілебудуванням. Він заснував концерн AVVA, метою якого було проголошено спорудження нового автовелета з будівництва «народного» автомобіля. Компанія мала від уряду всіляку підтримку, доповнену небаченими податковими пільгами. Населення бадьоро здавало ваучери і купувало акції AVVA (акціонерам було обіцяно автомобілі із перших партій продукції чи то за пільговою ціною, чи то безплатно — вже не пам'ятаю). Та російський «Фольксваген» так і не з'явився, затрачені кошти акціонерам так і не було повернуто, не кажучи вже про компенсацію державі за податкові пільги на спорудження повітряного замку.

Тобто обидва найбільші проекти Березовського, які дали йому не тільки значні статки, а й репутацію одного з перших (за місцем в ієрархії), якщо не першого взагалі, бізнесмена Росії і принесли славу геніального підприємця, були фактично найбільшими аферами.

Великим бізнесменом його можна вважати тільки за російським поняттям, де майже всі найбільші статки робилися приблизно так само, ну й частково за ізраїльським, де вміння використовувати зв'язки і вибивати гроші із скарбниці та пожертвувачів і пільги від держави — критерій ділової доблесті. Але за критеріями, як заведено у цивілізованому світі, він навіть не спекулянт, а так, шахрай, яких, коли й не багато, то тільки за масштабами вчинених афер, а взагалі — багато, до того ж не тільки серед євреїв. То що тут єврейського?

А те, що нічого протизаконного при цьому Березовський не вчинив. Він просто спритніше за інших використав правила гри (чи відсутність правил) в обставинах, які склалися на той час. Тобто проявив геніальну пристосованість — саме ту якість,

яка приписується (і, мабуть, не без підстав) його (тобто нашому) народові. При цьому, щоправда, пограбував народ російський, хоча такого гріха немає хіба що на найлінивішому чи найнеповороткішому.

Чудовий політик

Величезні зароблені таким шляхом гроші і становище у суспільстві, яке створилося завдяки цим грошам, Березовський застосував для розширення своїх зв'язків, які теж, у свою чергу, зміцнювали його становище в суспільстві і збільшували багатство.

Відома його дружба з Коржаковим, коли той був фактично управителем країни. Він подружився із всемогутньою згодом дочкою Єльцина Тетяною Дяченко і прилаштував на роботу генеральним директором «Аерофлоту», який фактично належав йому, єльцинського зятя Валерія Окулова, нинішній глава президентської адміністрації Валентин Юмашев — його протеже. Втім, як і відроджений із політичного попелу Чубайс, хоча це вже інша історія.

ділків був делегований у верховну владу один із «семибанкірщини», яка зберегла Єльцину президентський пост, — глава групи ОНЕКСІМ Володимир Потанін став віце-прем'єром у першому уряді Єльцина другого скликання. Вибір, мабуть, грунтувався на старих номенклатурних принципах — свій (для ділків), росіянин, випускник МДІМВ, молодий, багатий. Він довів, як ефективно для бізнесу поєднання його з офіційним постом. Та — для свого бізнесу. У другому уряді Березовський отримав нічого не вартий пост заступника секретаря Ради безпеки. Та зайнявся безпосередньо тим, що ближче лежало до його бізнесу, — транспортуванням нафти. Тоді вважалося, що вона надходитиме через Чечню. А також до Чечні підуть величезні державні кошти на її відбудову.

Азартного Бориса Абрамовича не втримало й те, що на той час він іще залишався громадянином Ізраїлю, що для посади в Раді безпеки іншої країни це доволі пікан-

соцреалізму

Коли зруйноване не без його допомоги вітчизняне автомобілебудування стало йому нецікаве, він переорієнтувався на інші види бізнесу, щоразу підтверджуючи правильність вибору. Що могло дати, окрім величезних витрат, придбання ГРТ? А Березовський не тільки сам створив «Громадське російське телебачення» (чудова за назвою легенда — як усі його дітища), а й сам його спочатку купив, і це принесло йому нечувані дивіденди, коли саме ГРТ (поряд, звичайно, з іншими засобами пропаганди) відіграло вирішальну роль у переобранні Єльцина президентом. Березовський придбав нафтові компанії і, окрім очевидної прибутковості цього виду бізнесу, посів помітне місце в співтоваристві сировинників, яке очолює сам непотопний прем'єр Черномирдін.

Після справді блискучої операції з президентськими виборами в нього, окрім багатства і суспільної значущості, було все, включаючи вплив — навіть політичний. Та не був би він євреєм, якби зупинився на досягнутому. І захотілося посади.

Не свій серед чужих

У принципі, і тут не було нічого нелогічного. В Росії бізнес залежить від влади (а вже поступово, і на момент виборів — відверто, і влада від бізнесу). Поєднання бізнесу і влади дає найефективніший (мається на увазі, звичайно, економічна ефективність) результат. На своїх ставлеників у політиці розраховувати складно — будь-якої миті продадуть, до того ж нормальна ділова логіка підказує, що чим менше посередників, тим краще.

Першим від фінансових

тно. Коли все розкрилося (а не розкритися не могло), він зробив заяву цілком у дусі егоїстичного єврея, якому в середовищі одноплемінців б'ють морду: пояснив зніченому російському народові, що всі російські євреї є громадянами Ізраїлю за правом народження. Та це наші (точніше — наших російських одноплемінників) внутрішні з ним «розборки».

Не вибачили йому інше.

Він достойно — з єврейською розважливістю і новоросійською спритністю — підготувався до останнього переділу власності рідної країни. Настав час приватизації не занедбаних підприємств, а найпринадніших, ласих шматків. І Березовський чекав підтримки від тих, хто був зобов'язаний йому всім, зокрема — й нинішньою владою. І не отримав. І почав погрожувати всією своєю набутою силою. Та йому багато чого нагадали.

Колись професорським званням, надалі — грошима, згодом — зв'язками, потім — посадою він перекреслював свою справді набуту за правом народження ваду — і перекреслив, і завдяки цьому не відчував своєї неповноцінності в цій країні, що дивилася на людей у профіль. Та залишився тим, ким був. І коли його турнули, суспільство тільки сплюнуло услід. І влада, сама нечиста за п'ятим пунктом, це знала заздалегідь.

Він отримав усе, що можна було отримати зі своїм єврейським талантом. Окрім народної любові. Чіпати його незагрозливо. Чужого.

Ну і слава Богу. Майбутній рахунок буде не такий великий, як міг бути, коли б залишився він при владі.

Володимир БЕЙДЕР.
Щотижневий додаток «Окна» до газети «Вести»
(Єрусалим, Ізраїль).

P. S. Залишаються тільки два запитання: з ким іще готова вступити в альянс наша вища виконавча влада та її представники задля збереження для себе своїх нинішніх портфелів? І в скільки це стане Україні та її народові? Російський народ, як стверджують «Окна», пан Березовський уже пограбував.

Віталій АБЛІЦОВ, **«Голос України»**

19 січня у Києві в Національній філармонії відбудеться літературний вечір, присвячений 100-річчю від дня народження Володимира Сосюри

«Рвали душу мою — комунар і націоналіст...»

Літературознавці не випадково вважають, що після самогубства в 1933 році Миколи Хвильового, в українській літературі найцікавішою постаттю став Володимир Сосюра.

О, Миколо! Ми в вирі любові...
Як щасливо в хвилини ці жить!
Ми з тобою співці малинові,
хоч рудими нас хочуть зробить.

Ці рядки Володимир Сосюра написав улітку 1926 року й присвятив їх Миколі Хвильовому. Вірш не був надрукований в журналі «Вапліте» — не пропустила пильна цензура.

Усе своє життя Поет провів у внутрішній боротьбі між постулатами більшовицької ідеології і патріотичними почуттями власного серця, яке було народжене оспівувати Україну.

О мова рідна! Їй гаряче
віддав я серце недарма.
Без мови рідної, юначе,
й народу нашого нема.

«Юнакові»

Власне, з подібними муками щирих сердець прожила свої дні більшість радянських українських поетів. Але лише Володимир Сосюра сказав про це відкрито.

... Рвали душу мою
два Володьки в бою,
і обидва, як я, кароокі...
І в боях ще незнаний.
невиданий хист.
Рвали душу мою —
комунар і націоналіст.

«Два Володьки»

У 21 рік він пережив скільки, що іншому б вистачило на кілька життів. Українська революція 1917 року захопила донецького юнака, й він вступив добровольцем до армії Української Народної Республіки. Потрапляв у полон то до червоних, то до білих, але повертався до своїх. Від'їзд на фронт в армію УНР Володимир Сосюра увічнив у рядках, які раніше в радянських школах подавалися як оспівування Червоної Армії.

Зима. На фронт, на фронт!..
а на пероні люди...
Біля вагонів ми співаєм «Чумака»...
І радість лоскотно бентежить
наші груди...
Шикують злидні нас
юнак до юнака.

1988 року нарешті був надрукований біографічний роман Володимира Сосюри «Третя Рота», де Поет детально описав події, що надихнули його на ті вірші. В Кам'янці-Подільському Володимир Сосюра став курсантом офіцерської школи, був в особистій охороні Симона Петлюри. І лише відступ армії УНР за кордон під тиском більшовицьких загонів примусив Поета залишити українську армію. Маловідомим залишився в поетовій біографії епізод перебування Володимира Сосюри в Гуляйполі — Нестор Махно подарував йому годинника з вигравіруваним дарчим написом.

Навів на мушку знак тризуба,
нервово оддало в плече...
Розкинув руки, — «Мамо, мамо!»
О брате любий, ніжний мій!
Це ж я закляклими руками
поцілив в голову тобі...
Хай кулі виють темно й хитро, — тепер я,
хлопці, більшовик!...

Але комуністичний режим не приймав Поета в своє середовище. Постійна загроза в тридцяті роки бути знищеним сталінським режимом примусила Володимира Сосюру симулювати психічне захворювання й пересиджувати криваві дні в лікарні для душевнохворих.

2 липня 1951 року московська газета «Правда» опублікувала статтю «Против идеологических извращений в литературе», в якій Поет був названий націоналістом.

«Корнійчук на пленумі письменників України кричав на мене, — згадував Володимир Сосюра в «Третій Роті» (мабуть, з переляку, бо його теж критикували, але чемно і в міру): «— За який націоналістичний гріш ви продалися?»

А Малишко вмістив у газеті «Радянська Україна» цілий підвал, у якому «доводив», що раз я був у петлюрівських бандах, то мені не можна вірити, що я на кожному вирішальному етапі становлення Радянської влади на Україні «був не з нами».

***

Скільки разів його життя висіло на волоску, але кожного разу терпляча доля рятувала Поета. Саме тому, що він був справжнім співцем України. Від серця.

Любіть Україну, як сонце, любіть,
як вітер, і трави, і води...
В годину щасливу і в радості мить,
любіть у годину негоди...

«Любіть Україну»

11 січня 1965 року Київ і вся Україна прощалися з Володимиром Сосюрою. Промову над труною сказав Андрій Малишко. Коли він повернувся додому, в поштовій скриньці знайшов підкинуту кимось вирізку з «Радянської України» із статтею проти Володимира Сосюри...

У такі часи довелося жити Поету, його друзям та недругам.

***

Михайло СІРЕНКО

«Коли поїзд
у даль загуркоче»...

В. СОСЮРА

Земля Сосюри.
Трудовий Донбас.
Тумани ходять поміж териконами.
І люди, люди — робітничий клас
З своїми робітничими законами.
Відвага й честь і щира простота —
Зайди на шахту чи в нове село.
Мені тут гарно, мило й добре так,
Неначе в батька — рідно й весело.
Бо хлопці всі душею, як і я,
Дівчата звуться майже всі Маріями...
Гей, сонячна Сосюрина сім'я,
Що в юне серце увійшла із мріями.
Зустрілись ми — і радісно мені
І, як у віршах, поїзд той гуркоче:
«Дзвін гітари у місячні ночі,
Поцілунки й жоржини сумні».
Отак іде поезія до нас,
Поет із краєм рідним,
з териконами...
І люди, люди —
робітничий клас
З своїми робітничими
законами.

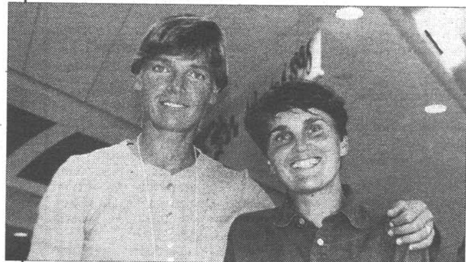

На знімку: поети Володимир Сосюра (праворуч) та Михайло Сіренко (публікується вперше).

Віктор ХОМЕНКО, «Голос України»

Кращими спортсменами світу минулого року визнано наших землячок — вихованку Євпаторійського яхт-клубу, майстра спорту міжнародного класу Руслану Таран і члена її екіпажу в класі яхт «470», шкотову, киянку Олену Пахольчик, котрі перемогли у восьми міжнародних вітрильних регатах.

Нагорода короля

Під час подання на відзначення почесним званням в Гетеборзі заслуги українських спортсменок сформували так: «За послідовні успіхи жіночого екіпажу «470». Ця пара подарувала всім радість своїми перемогами в регатах усіх рангів. Майже в кожному перегоні вони переконливо домінували і не потребували того, щоб брати участь у останньому заїзді. Проте завжди робили це.

Екіпаж Таран—Пахольчик відомий у світі давно. Дівчата піднімалися на вищі сходинки п'єдесталів пошани чемпіонатів Європи і світу. На Олімпійських іграх в Атланті були бронзовими призерами. В останніх змаганнях взяли реванш у яхтсменок, котрі випередили їх у попередній Олімпіаді. Вигравали золоті медалі на чемпіонатах Європи 95-го, 96-го, 97-го років, в Євроолімпі й останньому чемпіонаті світу.

Їм дарували оплески на узбережжях Німеччини, Нідерландів, Франції, Японії, Бельгії, США...

Його Величність король Швеції Костянтин у своїй резиденції дав урочистий обід на честь чемпіонки світу, видатної української яхтсменки Руслани Таран. Король вручив їй свідоцтво — найвищу нагороду у вітрильному спорті всього світу. А Міжнародна вітрильна федерація присудила звання «Кращий спортсмен року» з врученням почесних знаків.

На батьківщині голова Євпаторійської міськради Андрій Даниленко презентував пам'ятний дарунок «королеві Світового океану», як нині називають Руслану земляки. Адже тут всі пишаються тим, що «дівча з характером» прославило їх невеличкий яхт-клуб і місто дитинства на весь світ. Як пам'ятають і брата видатної спортсменки — Максима Тарана, котрий загинув як герой в Афганістані. Катер його імені завжди можна побачити в русі в Євпаторійській затоці.

Земляки через «Голос України» попрохали переказати Руслані слова вдячності й захоплення та побажання тугого бризу у вітрила і нових успіхів у наступних регатах найвищих рангів у всіх морях і океанах.

Сімферополь—Євпаторія.

На знімку: славні українські вітрильниці Олена Пахольчик і Руслана Таран.

Фото Миколи БОЧКА.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ, «Голос України»

Свіжий струмінь під щитом

Ми вже повідомляли про чудові виступи в нинішньому національному чемпіонаті київської баскетбольної жіночої команди «ТІМ-СКУФ», що внесла свіжий струмінь у цей турнір. Мов на одному подиху, спортсменки університету фізкультури пройшли перший етап змагань. І другий почали потужно й упевнено. Здобувши дві перемоги над сильними суперницями — претендентками на вихід до квартету найсильніших: донецьким «Енергобісом» — 87:77 (48:46) та сімферопольським «Університетом» — 76:65 (47:27), киянки очолили турнірну таблицю. І вже сміливіше лунають голоси з табору прихильників цієї команди, кількість яких збільшується з кожним днем, про те, що їхні дівчата — головні претендентки на чемпіонське «золото».

— Схоже, ваші підопічні не тільки відзначали різні свята, а й про баскетбол не забули? — запитав у головного тренера «ТІМ-СКУФа» Ігоря Ткаченка.

— Саме так. Останнє тренування в минулому році ми провели 30 грудня. Потім у своїх сім'ях зустрічали Новий рік. А другого січня в обід заїхали на олімпійську базу, що на дев'ятнадцятому кілометрі житомирської траси. Там і працювали до 10 січня. Підкреслюю, тренувалися дуже серйозно, проводячи по три заняття щодня.

— Ігоре Анатолійовичу, мабуть, не тільки я помітив, що на ваших матчах присутні керівники університету фізвиховання і спорту, зокрема, проректори Маргарита Пугачевська та Віталій Ковянов, декан заочного відділення Михайло Воробйов, завідувач кафедри спортивних ігор Леонід Латишкевич. Виходить, що команда — рідна дитина у вузі?

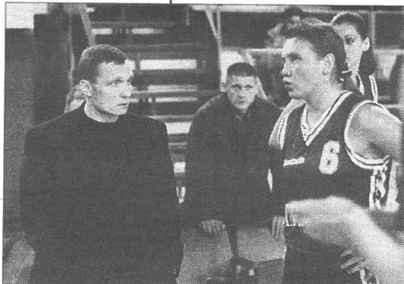
—Безперечно. До нас постійна увага, про нас піклуються. У свою чергу стараємося допомогти університету чим можемо. А головне, своїми успішними виступами зміцнюємо його авторитет.

— Ви напрочуд успішно розпочали другий етап чемпіонату країни. Які перші враження від стартових поєдинків?

— Дуже сподобалася гра донецької команди — потужна і переконлива. Значно посилила колектив Вікторія Лелека, яка переїхала до Донецька із Дніпропетровська. Одне слово, «Енергобіс» — найсерйозніший суперник. Стосовно студенток із Сімферополя, то й вони добре налаштовані. Свідчення того — їхня перемога в Києві над динамівками. Однак у колективу з Криму — коротка лава запасних. Тому ми й упоралися з ними досить легко. Про свою команду я вже казав, що вона плідно потренувалася, добре готова функціонально і психологічно. Тепер ми отримаємо трохи ігрової практики, попрацюємо над поліпшенням кидків, і, гадаю, все буде нормально.

— Сьогодні на вас очікує серйозний іспит: у черговому матчі чемпіонату приймаєте «Динамо» (Київ). Як, гадаєте, завершиться це київське дербі?

— Дуже постараємося виграти його. До речі, стан переможця нам добре знайомий. Адже в ході цього чемпіонату ми вже двічі вигравали в іменитих землячок. Не такий уже й страшний ... суперник, яким його малюють. Користуючись нагодою, хочу запросити прихильників баскетболу сьогодні до залу УДУФВС. Поєдинок розпочнеться рівно о дванадцятій.

На знімку: Ігор Ткаченко керує грою.

Фото Ольги ДУМАНСЬКОЇ.

НА АРЕНАХ КРАЇНИ І СВІТУ

Хокей. Відбулися чергові матчі чемпіонату СЄХЛ. «Крижинка» (Київ) — «Сокіл» (Київ) — 2:7. «Беркут ППО» (Київ) — «Юніорс» (Рига) — 3:3.

Сьогодні київський «Сокіл», лідер турніру, у Палаці спорту приймає ризький «Юніорс». Початок зустрічі о 13.00.

Кіокушинкай карате. Минулий рік для українських майстрів цього виду спорту був досить вдалий. Про це йшлося на прес-конференції, яка пройшла у столичному кафе «Донецьк». Керівник української організації кіокушинкай карате, володар четвертого дану Станіслав Близнюк відзначив прогрес національної збірної. На чемпіонаті Європи в польському місті Гданську золотих медалей удостоєні Олександр Лапко та Володимир Задорожний. У командному заліку українці посіли друге місце.

За багаторічну і плідну діяльність Станіславові Близнюку було надано звання заслуженого тренера країни.

До речі, 1999 року чемпіонат Європи з кіокушинкай карате відбудеться в Києві.

Волейбол. Жінки. Ліга чемпіонів. БТВ «Люцерн» (Швейцарія) — «Іскра» (Україна, Луганськ). 2:3. Ліга володарів кубків. «Хімволокно-Трівертон» (Україна, Черкаси) — «Емлакбанк» (Туреччина, Анкара). 3:1.

Іван ОЗЕРЧУК, журналіст

Повернення «блудних синів»

Позивні футбольної весни

У футболістів донецького «Шахтаря» в перші дні нового року закінчилися зимові канікули, і вони розпочали підготовку до виступів у другому колі національного чемпіонату. Тепер гірники перебувають на тренувальному зборі в Ізраїлі.

Найголовніша новина: до колективу повернувся один з найяскравіших гравців «Шахтаря» останніх років напівзахисник Ігор Петров, якого поспішили «списати» у донецький «Металург».

— Нещодавно, — розповідає головний тренер «Шахтаря» Валерій Яремченко, — ми запросили трьох захисників. Сергій Жуненко з волгоградського «Ротора», Сергій Яскович із мінського «Динамо» і Сергій Попов, який нарешті повернувся додому із «Зеніту» (Санкт-Петербург), гадаю, повинні посилити команду. Переконаний, що сприятиме підвищенню конкуренції повернення Воскобойника, Дранова, Поцхверії, яких віддавали в оренду. Набирається сил після серйозної травми і операції знаний бомбардир Олег Матвєєв, на якого ми дуже розраховуємо.

— Отже, «Шахтар» отримав солідне поповнення. Можливо, колектив плекає серйозніші наміри, ніж срібні медалі чемпіонату? — запитую Валерія Івановича.

— Як тренер я, звичайно, зобов'язаний націлювати своїх підопічних на найвищу мету. Але, на жаль, для її досягнення самого бажання і майстерності недостатньо.

Тим часом підготовка «Шахтаря» в Ізраїлі триває. Гірники вже й кілька контрольних поєдинків провели. Зокрема, поступилися «Хапоелю» з Хайфи — 1:3. Українська команда виступала в такому складі: Нікітін, Жуненко, Леонов, Попов, Ковальов, Зубов, Кривенцов, Селезньов (Коваль, 46), Орбу, Поцхверія, Дранов. Рахунок у першому таймі відкрив Орбу.

Потім наші земляки двома складами обіграли молдовський клуб «Зімбру» (Кишинів) — 7:0 (Співак —2, Онопко —2, Петров, Бабій, Воробей) і 3:0 (Дранов —2, Селезньов). І, нарешті, поступилися (0:1) клубу «Маккабі» з Хайфи і виграли у «Маккабі» (Герцлії) — 4:1 (Поцхверія — 2, Дранов — 2)..

***

Інші клуби з України також перебувають тепер в різних куточках Європи, де готуються до другого кола національного чемпіонату. Ми вже повідомляли про переконливу перемогу київського «Динамо» над лідером чемпіонату бундесліги «Кайзерслаутерном» — 3:1 (В. Маковський, Дмитрулін, Шевченко). До речі, кияни виступали тоді в такому складі: Шовковський, Радченко (Каладзе, 46), Бежанар, Головко, Михайленко (Федоров, 77), Дмитрулін (Волосянко, 80), Белькевич (Калитвинцев, 46), М. Маковський (Косовський, 20), Герасименко (Ребров, 46), Гусин, В. Маковський (Шевченко, 46). Динамівці виграли (8:0) і в любительського клубу з міста Вайнштадта. (М. Маковський, В. Маковський — 2, Ребров — 2, Косовський, Шевченко, Каладзе).

Потім кияни здолали аматорські команди: 2ФК «Лауфен» — 4:1 (Пушкуца, В. Маковський — 2, Леоненко) та «Дейтлінген» — 12:0 (Леоненко — 2, Гусин, В. Маковський, Ребров — 4, Шевченко —2, Калитвинцев, Косовський).

Сьогодні «Динамо» має зіграти з ще одним клубом бундесліги — «Мюнхен-1860».

В Алушті «Металург» (Маріуполь) переміг «Таврію» (Сімферополь) — 2:1. «Металург» (Донецьк) готується в Іспанії. Там він зіграв унічию з лідером другої іспанської ліги «Сан Педро» — 1:1 (Лучкевич). Потім донеччани обіграли команду четвертого дивізіону Нідерландів — «Бедесс» — 7:0 (Мізенко — 3, Біліченко, Солодкий, Дем'янчук, Даценко).

У Кривому Розі «Кривбас» переміг дніпропетровський «Дніпро» — 3:1 (Мороз, 9, 35, Гацин, 22 — Головко, 47).

Львівські «Карпати», які готуються в Туреччині, зіграли внічию з клубом вищої турецької ліги «Алтай» (у наших відзначився Нікітін, 44, господарі відігралися на 80-й).

Київський ЦСКА перший збір за традицією проводить у Словаччині. Перемога над клубом «Таурас» (четверте місце в національному чемпіонаті після першого кола) — 1:0 (у другому таймі гол забив Костишин). А потім армійці поступилися (0:4) ще одному представникові словацької вищої ліги — попрадському «Татрану».

І надалі старатимемося інформувати вас про підготовку та контрольні зустрічі українських колективів.

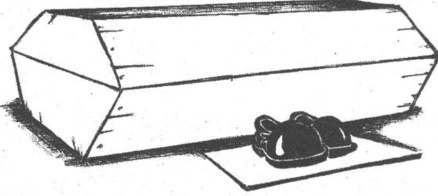
Завтра жеребкування

У бельгійському місті Гент відбудеться жеребкування відбіркового турніру чемпіонату Європи-2000. Україну на цій події представлятимуть перший віце-президент ФФУ Віктор Банников, головний тренер нашої національної збірної Йожеф Сабо і працівник міжнародного відділу ФФУ Микола Катаєв.

На знімку: хороший настрій у Юрія Калитвинцева та Віталія Косовського. Ще б пак, розгромлено уславлену «Барселону». Тепер на черзі — двобій з італійським «Ювентусом». Хай щастить динамівцям!

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Жарт номера

• Якщо позбутися всього негативного, то з чим же ми тоді залишимося?

Сашко ПЕРЛ.
Мал. Сергія ГОРОБЦЯ.

7 мішків гречаної вовни

Бестселер

У Великобританії бестселером номер один у 1997 році стала книга спогадів папуги Робінзона Крузо про свого хазяїна та П'ятницю.

Талант

Таланту дресирувальника Макара Омели не перестають дивуватися його колеги, знайомі, незнайомі і просто перехожі. Останнє, чим він їх уразив, це те, що вже місяць кожного ранку дає своєму улюбленцю тигру Павлові 50 доларів, а той самостійно йде до крамниці і на всю суму купує собі «Віскас». Причому кожного разу приносить додому ті самі 50 доларів.

Сюрприз

У магазинах міста Порохнявська з'явились набори алкогольних напоїв «Пийдодір» та закусок «Їждодір».

Оголошення

Шановні покупці! З нового року парфуми, одеколони та лосьйони продаватимуться тільки в обмін на порожню тару.

Микола ТИХОНЧУК.
Мал. Вікторії КОЗЛОВОЇ.

Пародия

Ангельська мрія

Під три дідьки піцунди, гурзуфи!
Судаки, ялти, гагри — туди ж!
У життя нецивілізоване
Хочу втрапити хоч на добу...
Я нап'юся повітря міцного,
Не соромлячись геть захмеліть.
...Забери в мене, Боже, цю мрію,
Як не можеш здійснити її.

Михайло КАЗИДУБ.
З вірша «Мрія».

Під три дідьки гаваї, канари,
Коньяки, апельсин, кавуни.
Я втомився. Я хочу на нари,
Де кохаються два таргани.
Б'ю сапою розбещений телик.
Рідне радіо, швидше заткнись!
Полетів записник, як метелик,
Мікрофон, до якого моливсь.
Під три дідьки гурзуфи і черги,
Гамаки і гарненькі дівки!
Повернуся назад до печери.
Хай в піцунди летять тупаки.
Під три дідьки, скупі меценати
І отруйний гармидер міський!
Під три дідьки банкіри пузаті,
Випивки, чарки і миски.
Геть з очей, рекетири і бомжі,
Й ті, котрих роздягає біда.
Геть, чужі незароблені гроші
І колюча стерня — борода.
Я нап'юся повітря міцного,
Не соромлячись геть захмеліть.
Я за пазуху хочу до Бога,
Щоб у пеклі за гріх не згоріть.
... Я напився, але не хмелію.
Що ж мені, атеїсту, робить...
Забери в мене, Боже, цю мрію,
Бо я можу її пропить.

Владимир СЕМЕНО.
Полтава.

Особливості національного плювання

Їй-бо!

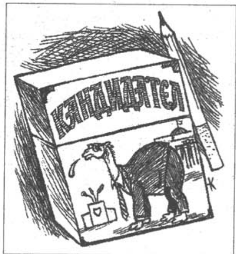
Чим далі в ліс, тим, відомо, менше... популізму. А чим ближче вибори — тим більше плюралізму. Причому в прямому його розмінні. Бо національне плювання — це святе. І кожен конкуруючий кандидат сприяє слиновиділенню в опонента, як червона лампочка у піддослідного собаки професора Павлова. Або як у пересічної людини кінця 80-х років економічні потуги іншого Павлова...

Подібну нашу ментальність, до речі, вже використало одне з малих, але впливових підприємств, яке мерщій випустило цигарки «Кандидател». І що? Заокеанські тютюнові батьки «Кемелу» зі своїми претензіями тут як тут. Бо зовні «Кандидател» — майже копія «Кемелу». На коробці той же верблюд, котрий на терені «плюралізму» дасть фору будь-кому. Тільки й різниці, що «корабель пустелі» ремігає верблюжу колючку на близьких підступах до трибуни з мікрофоном.

Кон'юнктура — друга натура, але приємно. Адже вітчизняний товаровиробник хоч на цей раз зреагував на попит на ринку без запізнення на пару десятків років. Але в той же час із жалем доводиться констатувати, що це практично єдиний зразок більш-менш цивілізованого підходу до передвиборних пристрастей. У всіх інших випадках учасники перегонів паплюжать один одного примітивно, кустарно, без будь-якої вигадки і навіть натяку на вишуканий смак.

Той же компромат. Збирання компрометуючих даних на конкурентів відбувається на рівні не тільки неофітів, а й взагалі безнадійних неуків. І чому ігнорують масовість? Хіба місячники із збирання макулатури та брухту — не прототип кампаній зі збирання компромату? Якщо підключити до діла школярів, котрі підуть збирати компромат по квартирах, то з успіхом просто неможливо розминутися.

Теоретичну підготовку ліпше почати з історії. А точніше, із цікавого звичаю, що

свого часу був у Давньому Римі. Тоді претенденти на високі державні посади одягалися в сліпучо-білий одяг. Цим підкреслювали свою чесність, порядність і натякали на відповідність високому званню.

Що, питається, треба довести у конкретному випадку? Це відомо й без підготовчих курсів — переконати у зовсім протилежному. Мерщій виваляти кандидата в багнюці, зверху вилити пару відер помий, посипати пір'ям і випустити в люди. Тоді ніхто не заперечуватиме, що кандидату більше до лиця не депутатський значок, а гамівна сорочка або смугаста арештантська одежина.

Та боронь Боже сприймати це керування до дії буквально! Бо дурне діло — нехитре. По-перше, на всіх претендентів із 30 партій та блоків калюж не вистачить. А, по-друге, якщо взятися осушувати у такий спосіб болота, не виключена екологічна катастрофа.

Тому важливо теоретично довести інші шляхи компрометації конкурента. Приміром, враховуючи можливості комп'ютерної техніки та довірливість електорату (між нами кажучи, людей), сьогодні будь-який документ просто приречений на успіх. Нехай спробує опонент спростувати історичну розвідку про те, що його пращур колись, посилаючись на болі в животі, пересидів у кущах Куликовську, скажімо, битву! А коли копнути глибше, з'ясується, що ще давніший родич систематично порушував правила та етичні норми проживання у печерному гуртожитку. Менше того — за кращий уламок бивня витовк сусіду відразу три зуби. Хай спростує! Тим більше, що подібні розвідки можна було б передавати по радіо та транслювати на телебаченні у передачах на зразок «Компромат на замовлення». А що? Заплатив певну суму, приніс квитанцію і — будь ласка.

Крім того, компромат, поставлений на широку основу, —це ще й додаткові робочі місця для тисяч науковців. І не тільки для них — запрацювали б на повну потужність своєрідні «хімчистки», без яких облаштовувати виборчі дільниці просто не було б сенсу. А безробіття торкнулося б лише отих лобурів, які у підворітті смерком прохають цигарку, а потім зубам вже не загрожує ніякий карієс.

Та це поки з розряду «один думкою багатіє». Адже плюралізм чомусь використовується тільки у найпримітивнішому розумінні — як реклама цигарок «Кандидател»...

Павло КУЩ.
Донецьк.
Мал. Миколи КАПУСТИ.

Якби міг...

На прийомі у терапевта дебелий чолов'яга. Лікар оглядає його, прослуховуючи стетоскопом.

— Тут болить?
— Бог милував.
— А тут?
— Боже збав.
— Ви такі набожні?
— Християнин.
— Кашляєте?
— Кхи... Трохи.
— Палите.
— Бавлюсь.
— Серце не турбує?
— Інколи.
— Голова...
— Гуде, мов дзвін.
— Шлунок не дошкуляє?
— Якби ж то. Наче хтось там рашпілем струже.
— Випиваєте?
— Е-ех, лікарю!.. Та якби я міг випивати, то невже оце прийшов би до вас?

Іван ТОКАРЧУК.
Мал. Сергія РЯБОКОНЯ.

Комбінація

Грицько Пентюх неабияк пишався ним же вигаданим прізвиськом — Пентіум. Але поза очі його найчастіше «величали» Пенсіумом — за якусь патологічну схильність розносити плітки про те, що, де і коли... А позаяк темою номер один у нашій конаючій бюджетній установі було скорочення штатів та наближення до необоротної і страшної своїми наслідками події —пенсії, Грицька сахалися, немов носія СНІДу.

Природно, що я здригнувся, коли гострий ніс Пенсіума з'явився у щілині прочинених дверей, адже скорочувати в нашому відділі можна було лише мене або Сашка.

Я хутко вислизнув з кімнати і за хвилину знав, що наказ про скорочення Сашка вже надруковано й чекає підпису. Підсвідоме відчуття провини змусило повернутися й говорити Сашкові вигадані слова, щоб хоч якось психологічно підготувати його до несподіванки. А сам він сидів якийсь відчужений, задумливий, заглиблений у безмежжя внутрішніх переживань.

— Чув, яку чисельність довели з управління для нашої нещасної установи? — почав я з не вельми вдалого натяку.

— Угу, — промимрив Сашко, не виринаючи зі свого потойбічного стану.

— А наш і не боротиметься, скине залюбки в помийку всіх, хто колись чимось не догодив! — щиро вибухнув я. — Щоб не були такі розумні!..

— Це вже як водиться, — для годиться відповів Сашко, зиркнувши на мене незрячим поглядом.

Мене дратувала ота недоречна млявість, і я надто різко кинув:

— А якщо скоротять нас з тобою?!

— Так і буде, — майже байдуже відповів він.

— То так воно й станеться, ти ж сам знаєш! —вигукнув я і навіть шарпнув його за плече.

Сашко немов прокинувся, він уважно подивився на мене своїми розумними очима, в яких горіло якесь незрозуміле для мене полум'я, і несподівано запитав:

— А як тобі така комбінація: Кучма, Кравчук, Марчук?

— Що?! — закричав я.— Тебе, найздібнішого та найрозумнішого у відділі виганяють з роботи, а ти складаєш якісь чудернацькі комбінації?!..

— Усе лихо від того, що ми отакі аполітичні, —серйозно, з докором вимовив Сашко.

— Це хто аполітичний?! — немов сірник, спалахнув я. — Та я, та я їх усіх...

— Ти їх усіх і породив, і розбестив, і розгодував, — вперто і з якимось фанатизмом наїжджав на мене Сашко.

— Знаєш що, дорогесенький, — підхопився я і підніс Сашкові промовисту дулю, — от яка комбінація чекає на таких, як ми з тобою, у найближчому та осяжному майбутньому!..

Але він і не поворухнувся. Його проникливий погляд знову застиг, мабуть, на якійсь новій уявній і вочевидь дуже оригінальній комбінації.

Я хотів було покепкувати із Сашкових вправ, нагадавши про знамениті комбінації з музикантами славнозвісного дідуся Крилова, але чомусь промовчав. Можливо, тому, що Сашко був таки найздібнішим та найрозумнішим серед нас!..

Юрій БОЛЬШАК.

Григорій КОЛІСНИК, письменник

Що зосталося за кадром

«ЗБІЛЬШОВИЧЕНА ЕРА» була для України не лише ланцюгом суцільних бід, а й добою непомітного набуття нових соків серед свідомого прошарку своїх людей, часом наполегливого збирання докупи усіх своїх найвіддаленіших країв та земель. Наче в передчутті того, що колись у слушну годину може надійти і самостійність власної держави... Наступного року, восени 1999-го, можна буде відсвяткувати возз'єднання західних областей з Україною-матір'ю. Чим не привід уже тепер згадати: як воно складалося тоді й хто взяв на свої плечі нелегку ношу борінь та перемог? Згадати багатьох людей, гідних чоловіків і жінок. Однак навіть тоді, коли звужуємо їхнє коло до п'яти — трьох, найбільшу повагу викликає... Ванда Василевська.

Ліки для сестриного чоловіка

ТРІЙКО людей щойно оселилося в невеликій кам'яниці, в майже заміському кварталі, названому наче з передчуттям — Новий Львів. То були дві рідні сестри і краківський каменяр, хрестотес, чоловік старшої з них. Муж молодшої, Ельжбети, офіцер Війська Польського з-під весни невідлучно був при казармі, не міг чимось зарадити. В останню мить Ванда наполягла на переїзд до Львова. Вони ще тільки розпаковували валізки, як світ звихрився. Фашистська навала пішла в бік сходу й за тиждень поглинула Польщу. У ті самі дні Червона армія вийшла навперейми німецьким військам, рушила на захід. Уже потім мені розповідали, що подекуди доходило навіть до локальних боїв. Однак дуже швидко все зупинилось: одні й другі встановили тріумфальні арки й почали брататися... Ванді Львівні Василевській добігав тридцять четвертий рік. У свої тридцять вона видрукувала першу книжку, вже сама назва якої свідчила про передчуття магії прозрінь, передбачення долі. Книга мала назву «Обличчя дня».

Обживши сяк-так львівське помешкання чи й помічали дні. Чіткими ознаками бували хіба що звістки про біди. Чоловік Юзефи, приятельки по Краківському університеті, загинув у боях з німцями. Муж Ельжбети потрапив у полон до цих, зі сходу...

Раптом різко задзеленчав телефон. Усі троє переглянулися. Бо хоч апарат і стримів на стіні, ніхто його не мав за живу річ, яка могла давати зв'язок із зовнішнім світом. «Щось такого!» — змолилася Ельжбета, відразу впустивши в душу надію на те, що ось-ось, тільки-но оживе зв'язок, зателефонує коханий чоловік... Вона не посміла утішитися думкою, бо тут на неї упав важкий погляд старшої сестри, і тихий грім пророк: «Ніхто не знає, що ми тут!». Та за годину знову пролунав дзвінок і у Ванди Василевської попросили побачення. Після нього вона промовила лише єдине: «Знали!».

Знову потяглися осінні дні. Знову Ванда багато курила й мовчала. Телефон також мовчав. А коли озвався, всі троє згурмилися неподалік. Ванда загасила цюка й взяла слухавку. Майже одразу жестом попросила чоловіка подати цигарку. Той швидко припалив, жадібно засмоктав димку, — і вклав живій в губи. Жадібно затягнувшись, Ванда уважно слухала. Вона то відповідала однозначно, то мружилася. Згоряючи, цигарка танцювала в її губах.

Після закінчення телефонної розмови Ванда плюхнулася в крісло. Спершу сховала погляд, потім зметнула очі кудись догори. Ельжбета все переклала на своє закохане серце й, блідчучи, готова була заридати. «Ні, ні! — мовила до неї сестра. — Скоро тут буде чоловік з Москви. Інтерв'ю для газети «Правда». — А через якийсь час додала: «Приготуй ліки для твого,.. — й не посміла назвати ім'я чоловіка, — тільки б він виявився живим!» Вона не пішла причепуруватися. Навіть не причесалася. Сиділа. Думала і курила.

Той, хто все знав, доповів про «Обличчя дня» — на Новому Львові. Той, хто все міг, примружився на димок з люльки й, перебравши її в кулак, потакнув нею — зробити. І перейшов до чергової справи...

КОЛИ кореспондент «Правды» увійшов до світлиці на Новому Львові, йому довелося ступати по гострих лезах зціпленого, мудрого погляду. — «Правда» планує чимшвидше опублікувати інтерв'ю з кандидатом у депутати Союзу від західних областей України,.. — лагідною усмішкою гість хотів згладити нелюб'язність пані-господині, якоїсь нишклої, потухлої. І то добре, що вона зводиться. Що подає йому руку. Що на його слова відповідає: «Так, так».

Вона запрошує гостя присісти. Але не сідає сама. Вона відходить до шафи й витягує звідти перев'язане ниткою пуделко.

— Я готова відповісти на ваші запитання. Але за однієї умови,.. — і кладе перед гостем пуделко.

Злість запручалася в пришельцеві: які ще, до біса, умови? Чи розуміє вона, ця чортова баба, чому саме ним тіпало об шпали з-від самої Москви до Львова? Може, в нього й немає «Обличчя дня», але уже були і шпали генерала на будівництві Біломор-каналу, і знайомство з Горьким, і видрукуваних книг не менше, ніж у неї. Та враз він згадав... запах димку від «Золотого руна» з просмаленої люльки — і мить змінилася: він мусив виконати, і він виконає! Погамувавши невдоволення, зітерши злість із своїх синіх очей, поклав тінь усмішки на губи: «Поясніть, про що саме йдеться?».

Умовою до інтерв'ю була вимога узяти й передати ліки чоловікові сестри, польському офіцеру, котрий перебуває в полоні. І був жест цю скалу?». У виразі обличчя молодого мужчини з'явилася розгубленість, він глянув на свою панну. Соболині брови його зійшлися на переніссі. За столом розлилася, мов вино, магія лихих передчуттів.

— Ріббентроп — Молотов — то лише маленький перепочинок перед боєм, і тріумфальними арками мене не одурити! — несподівано мовила Ванда Василевська й жестом зажадала трунку спаленого тютюну... Упившись ним, чекала, що на таке скаже московський гість. — Бачте, як кореспондент «Правды»...

Вона перебила його: — А як Олександр Остапович Авдієнко? Ви думаєте, фашизм вийшов на ці кордони, щоб брататися з вами?! Сині очі гостя довго голубили жінку, яка раптом видалася йому красуною. Такою безкомпромісною, відчайдушною здалася та, котра рушала на вищу сферу діяльності в своїй потребі людяного, щасливого обличчя дня. Він знав, звичайно, що вона буде депутатом. Він розумів, що це потрібно не їй самій, а багатьом людям — полякам, українцям, росіянам. Потрібно її дневі.

— Яка вдала назва вашої першої книжки! — мовив гість на прощання. І то виявилося єдиним, що він зміг дозволити тоді сказати від себе.

А потім були дні, що приносили то малі радості, то великі печалі.

ВНОЧІ постукали у двері. Адам підійшов: «Хто?» Тріснули прошиті кулями двері. Підкошений упав... Ельжбета схилилася над ним. Ванда розчахнула те, що зосталося від дверей, і вихопилася на ганок: «Хто?! Хто-о-о?..» Відповіддю вдові були лише туман і тиша.

— Не вберегла! — Попрощалася на кладовищі із своїм дивом.

І пішла далі. Пішла уперед. Боротися. Воювати. Служити тільки добру.

жінки — тут, тут! Не у німців.

Властиво, їхня розмова вже почалася. Хто дуже хоче, той мало може. Він підвівся. Узяв пуделко. «Тут все написано? Сам я... самі розумієте. Мушу порадитися з товаришами!» Сідаючи в легковик, він обмізковував те, що сталося. Вона полька. Вона закінчила студії Краківського університету. Вона цурка, себто донька маршалка повітового. Дружина поляка. Заради депутатства навіть не подумає вдавати з себе ... щиру українку! Вона — людина і всі люди — її брати і сестри. «Обличчя дня» заінтригувало: йому справді захотілося як для себе осягнути складну, з усього виходило, мудру людину.

НАСТУПНОГО дня, коли він знову приїхав на Новий Львів, їхня розмова точилася значно довше, ніж вимагала справа, з якою відрядила його газета. Саме його, сина Остапа з Макіївки, так би мовити, земляка. Чоловік пані Ванди весь час крутив самокрутки, сам їх прикурював. Крутився неподалік, наче цербер, зависав над панею своєї душі. Наче заважав... Врешті-решт переговорили. Можна було їхати, але його відразу не відпустили. В їдальні молоденька красуня накрила стіл. Обсілись. Гість спробував зав'язати розмову з паном Адамом. Мовив: «Як воно там, у нашого класика: «Лупайте

Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, «Голос України»

ДУЕТ НА ДВА ГОЛОСИ В ОДНІЙ ІНТОНАЦІЇ

Книжковий кіоск

ПРАВДУ кажучи, я подивований тим, що до появи поетичної книжки «Світ приречений на гріховність» — «У дзеркалі буття», яка щойно побачила світ у столичному видавництві «Молодь», така ідея раніше нікому не прийшла в голову. Тобто розмістити під однією обкладинкою «сімейну» поезію, як це зробило київське поетичне подружжя: Лариса Недін та Олег Гордійчук.

А, можливо, й приходила, та закриті рецензії, без яких ще донедавна не могла з'явитися жодна книжка, ставали неподоланним бар'єром. Або вже пізніше спонсора ніяк не могли знайти. Бо тепер випустити книжку за власний кошт може собі дозволити хіба що людина, яка має прибуткову приватну справу або продала успадковану добротну мамину хату. Принаймні у райцентрі. Та оскільки авторський дует Лариса Недін і Олег Гордійчук ні приватної справи, ні тим паче багатої спадщини не мали, то мусили шукати спонсора. І начебто вже були знайшли. «Ось день-другий ще почекайте, владнаємо власні проблеми — і гроші перерахуємо». І так майже протягом року водили за ніс. А гроші на видання книжки дав інший чоловік. І, схоже, справжній меценат, бо дотепер залишився інкогніто. Не згадується його прізвище ні в книжці, не почули ми його на презентації видання, яке відбулося у столичному Будинку вчителя.

Безперечно, у сімейній поетичній книзі Лариси Недін та Олега Гордійчука можна натрапити і на певну декларативність рядка, і на вторинність поетичної думки, і на інтонаційну шерехатість. Та аж ніяк не можна відмовити авторам у щирості, у тій відвертості, що властива закоханим людям. І хіба не стрепенеться в передчуттях радості душа, коли почуєте від жінки, яка давно запала у ваше серце:

Я прийшла.
Бо тільки вдвох
ми можемо літати.
Я прийшла.
Бо ти цього
ще не знаєш...

Справді-бо: ми почули два голоси, але в одній інтонації. В інтонації любові.

На знімку: Лариса Недін та Олег Гордійчук під час презентації своєї спільної книжки.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Інформація про випуск акцій Державної акціонерної енергопостачальної компанії «Херсонобленерго»

1. Характеристика емітента

1.1. Повне найменування емітента: Державна акціонерна енергопостачальна компанія «Херсонобленерго».

1.2. Місцезнаходження акціонерного товариства: 325000, Херсон, вул. Пестеля, 5.

1.3. Історична довідка: Державна акціонерна енергопостачальна компанія «Херсонобленерго» створена згідно з Указом Президента України «Про структурну перебудову в електроенергетичному комплексі України» від 04.04.95 № 282. Компанія є правонаступником Державного енергопостачального підприємства «Херсонобленерго».

1.4. Дата реєстрації: 03.10.95. Зареєстрована Херсонським міськвиконкомом. Свідоцтво № 05396638.

1.5. Предмет діяльності: виробництво, передача, постачання електричної та теплової енергії.

1.6. Середньоспискова чисельність працюючих: 2 914.

1.7. Дані про керівників:

Прізвище, ім'я та по батькові	Посада	Освіта	Виробничий стаж, років
Макаренко Микола Олексійович	голова правління директор	вища інженер-електрик	36
Данюк Ольга Олександрівна	головний бухгалтер	вища інженер-економіст	15

1.8. Баланс ДАЕК «Херсонобленерго» на 01.10.97 (форма № 1):

Найменування показника	Код рядка	за 1996 рік (тис. грн.)	за 9 місяців 1997 року (тис. грн.)
Актив			
І. Основні засоби та інші позаоборотні активи **(всього по розділу І)**	**070**	**179 317,1**	**179 291**
II. Запаси і витрати **(всього по розділу II)**	**150**	**5 178,7**	**5 508**
III. Грошові кошти, розрахунки та інші активи **(всього про розділу III)**	**320**	**90 931,1**	**108 838**
Баланс	**330**	**290 516,9**	**293 637**
Пасив			
І. Джерела власних та прирівнених до них коштів **(всього по розділу І)**		**181194,2**	**150 966**
II. Довгострокові пасиви **(всього по розділу II)**	**530**	**—**	**—**
III. Розрахунки та інші пасиви **(всього по розділу III)**	**750**	**109 322,7**	**142 671**
Баланс	**760**	**290 516,9**	**293 637**
Кредиторська заборгованість	970	109 322,7	139 773
Дебіторська заборгованість	960	90 013,7	108 467

1.9. Фінансові результати (форма № 2)

Найменування показника	Код рядка	за 1996 рік (тис. грн.)	за 9 місяців 1997 року (тис. грн.)
Виручка (валовий доход) від реалізації продукції	010	146 838,1	114 462
Балансовий прибуток	090	3 558,1	-17 041

1.10. Опис виробничої діяльності

№ п/п	Найменування товару (послуг)	Одиниця виміру	Обсяг виробництва 1996 р.	9 місяців 1997 р.
1.	Вироблення електричної енергії	млн.кВт/год	144,04	120,196
2.	Вироблення теплової енергії	тис.Г/кал	654,874	536,998
3.	Передача електричної енергії	млн. кВт/год.	3 726,929	2 667,724
4.	Відпуск теплової енергії споживачам	тис. Гкал/тис. грн.	475,163/22 067	400,948/18 845
5.	Випуск електричної енергії споживачам	млн. кВт. год/тис. грн.	2 533,756/142 908	1 804,503/11 4488

1.11. Дані про наукові дослідження: наукових досліджень компанія не проводить.

2. Дані про емісію цінних паперів

2.1. Дата та номер рішення про створення акціонерного товариства: Указ Президента України від 04.04.95 № 282, наказ Міністерства енергетики та електрифікації України від 11.08.95 № 148.

2.2. Категорія акцій, що випускаються

Категорія акцій	Номінальна вартість (грн.)	Обсяг емісії) Кількість (шт.)	Сума (грн.)
прості іменні	0,25	94 975 040	23 743 760

2.3. Порядок розміщення акцій: згідно з «Планом розміщення акцій ДАЕК «Херсонобленерго» затвердженого наказом Фонду державного майна України від 04.11.97 р. № 24-ПРА, акції розподіляються:

№ п/п	Способ розміщення	Кількість шт.	Вартість тис. грн.	% С. Ф
1.	Залишається в державній власності	24693500	6173,375	26,0
3.	Пільгове розміщення акцій	21392504	5348,126	22,52
3.1	Серед працівників підприємства	9045000	2261,25	9,52
3.2	Громадянам, які мають право на пільгу	2850000	712,5	3,0
3.3	Керівництву підприємства за гроші	4748752	1187,188	5,0
3.4	Керівництву підприємства за КС	4748752	1187,188	5,0
4.	Продаж на конкурентних засадах	48889036	12222,259	51,48
4.1	Продаж на аукціонах	5204632	1301,158	5,48
4.1.1	На сертифікатних аукціонах за ПМС	5204632	1301,158	5,48
4.2	Продаж за комерційним конкурсом	33237204	8309,301	35
4.2.1	За грошові кошти	33237204	8309,301	34,996
4.4	Продаж акцій за грошові кошти	10447200	2611,8	11,0
4.4.1	Через фондову біржу	10447200	2611,8	11,0
	Разом	**94975040**	**23743,76**	**100**

2.3.1. Дата початку розміщення акцій на пільгових умовах серед працівників — з моменту реєстрації інформації про випуск акцій.

2.3.2. Дата закінчення розміщення акцій на пільгових умовах серед працівників — через 2 місяці після прийняття рішення про пільговий продаж акцій.

2.3.3. Дата початку вільного продажу акцій — не раніше 30 календарних днів після опублікування інформації про випуск акцій.

2.3.4. Дата закінчення вільного продажу акцій —кінець 1998 р.

2.4. Метод обчислення дивідендів, строки та місце виплати дивідендів:

Розмір дивідендів, метод їх обчислення, строки та місце виплати визначаються відповідно до статуту товариства і рішення загальних зборів. Місце виплати дивідендів — шляхом перерахування коштів на рахунок акціонерів або в касі компанії.

2.5. Перелік попередніх емісій: раніше в обіг цінні папери не випускалися.

2.6. Фактор ризику:

— тотальні неплатежі за спожиту електричну і теплову енергію;

— незбалансованість тарифної політики між зростанням цін на пальне та стримуванням цін на вироблену і спожиту енергію;

— погіршення загального стану економіки України;

— природні стихійні явища.

2.7. Відомості про торговця цінними паперами: послугами торговців цінними паперами компанія не користується.

Арбітражний суд м. Києва (252030, м. Київ-30, вул. Б. Хмельницького, 44 В) за заявою ДПА у Шевченківському р-ні м. Києва порушив справи про банкрутство:

1. № 12/131б — ТОВ СП «Тера» (м. Київ, пр-т Радянської України, б.5, р/р 1180305, 1070114 в Київській міській дирекції УСБ, МФО 322012);
2. № 12/130б — ТОВ «Гарант-К» (м. Київ, вул. Студентська, 5-А, р/р 1467527 в Голосіївській філії АБ «Брокбізнесбанк», МФО 321444);
3. № 5/198б — ТОВ «Фоліант—2» (м. Київ, Кловський узвіз, 12, кв.36, р/р 9467826 у Промінвестбанку України);
4. № 5/201б — ТОВ «Ізабелла» (м. Київ—215, вул. Світлицького, 28-В, р/р 0467712 у київському філіалі «Укракадембанку», МФО 320683);
5. № 7/226б — виробничо-торговельної фірми «Зодіак—ЛТД» (м. Київ, пр-т Радянської України, 3-Б, р/р 2467494 в Шевченківському відділенні ПІБ, МФО 322216);
6. № 5/200б — ПМП «Валента» (м. Київ, пров. Польовий, 8, р/р 468349 у п'ятому київському філіалі АППБ «Аваль», МФО 322614);
7. № 5/199б — ТОВ «Ефтра» (м. Київ—53, Кудрявський узвіз, 7, р/р 3609438 «Укрексімбанк», МФО 322313);
8. № 7/227б — колективного багатопрофільного малого підприємства «Віват» (252025, м. Київ-25, вул. Велика Житомирська, 13, р/р 100070226, 100180213 в КФС «Експобанк»).

Майнові вимоги кредиторів та заяви санаторів надсилати до Арбітражного суду м. Києва протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Правління **ВАТ «Каховський завод великопанельного домобудування»** повідомляє про перенесення з технічних причин позачергових зборів акціонерів та про внесення змін в порядок денний.

Збори відбудуться 4 березня 1998 р. о 12 годині за адресою: Київ, вул. Володимирівська, 94-б.

Порядок денний:

1. Звіт про діяльність ВАТ у 1997 р.
2. Затвердження плану діяльності ВАТ на 1998 р.
3. Внесення змін та доповнень до статуту ВАТ.
4. Перевибори спостережної ради та ревізійної комісії ВАТ.
5. Створення дочірніх підприємств ВАТ та затвердження їх статутів.

Початок реєстрації о 10.00 годині.

До відома громадськості

Товариство з обмеженою відповідальністю **«СТАНДАРТ+»** звернулося до Національної комісії з питань регулювання електроенергетики України з проханням про видачу ліцензії на здійснення підприємницької діяльності, пов'язаної з постачанням електричної енергії на території України.

Поштова адреса: 320044, м. Дніпропетровськ, вул. Гоголя, 23.

Тел./факс: (0562) 47—27—74; факс: (0562) 47—81—44.

Арбітражним судом м. Києва (252030, м. Київ—30, вул. Б. Хмельницького, 44 в) за позовом ДПА у Залізничному районі м. Києва порушено справи про банкрутство:

№ 15/269 товариства з обмеженою відповідальністю виробничо-комерційної фірми «ПОЛІС» (юр. адреса: м. Київ, вул. Освіти, 5; фактична адреса: м. Київ, Повітрофлотський пр-т, 92, р/р 1467511 в Московському відділенні ПІБ);

— товариства з обмеженою відповідальністю «БРИГ ЛТД» (м. Київ, вул. Олексіївська, 10, кв.36, р/р 10467318 в Залізничному відділенні Ощадбанку України).

Майнові вимоги кредиторів та заяви можливих санаторів подавати до Арбітражного суду м. Києва в місячний термін.

Відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44. Тел./факс. 449-85-62.

Правління **ВАТ «Фармак»** повідомляє про проведення 19 лютого 1998 р. загальних зборів акціонерів

Порядок денний:

1. Звіт правління про підсумки діяльності товариства за 1997 фінансовий рік і перспективи розвитку у 1998 році.
2. Звіт ревізійної комісії.
3. Розподіл прибутку і затвердження кошторису витрат на 1998 рік.
4. Про внесення змін і доповнень до статуту товариства.
5. Про п'яту емісію акцій ВАТ «Фармак».
6. Різне.

Початок зборів о 14 год.30 хвилин., реєстрація акціонерів з 8 год. 30 хвилин.

При собі мати документи, що засвідчують особу.

Місце проведення: м. Київ, вул. Фрунзе, 74(в актовому залі), контактний телефон: 417—95—25.

Арбітражний суд Кіровоградської області (316024, Кіровоград, вул. Луначарського, 29) за позовом акціонерного комерційного агропромислового банку «Україна» порушив справи:

№ 1212/8 про визнання банкрутом товариства з обмеженою відповідальністю «Роена», яке розташоване за адресою: 316026, Кіровоград, вул. Карла Маркса, 50, кімн. 233; розрахунковий рахунок 4467552 у дирекції АК АПБ «Україна» по Кіровоградській області, МФО 323011.

№ 1272/8 про визнання банкрутом фірми «Негоціант» у формі господарського товариства з обмеженою відповідальністю, яка розташована за адресою: 316050, Кіровоград, вул. Андріївська, 22; розрахунковий рахунок 467741 у Кіровоградському відділенні АК АПБ «Україна», МФО 323323.

Претензії кредиторів та можливих санаторів приймають протягом місяця з моменту публікації оголошення.

Арбитражный суд Донецкой области (340105, Донецк, б. Пушкина, 34) возбудил дело № 11/4-2б о банкротстве Производственно-коммерческой фирмы «ВАГИС» (Дружковка, ул. Ломоносова, 1-а, р/с 468616, МФО 334679 в Дружковском отделении «Укрсоцбанка»).

Претензии кредиторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Народний календар

«Який Маркіян, таке й літо».

18 січня — передодень Богоявлення, голодна кутя, голодний свят-вечір. Готують третю, останню, кутю різдвяно-новорічних свят. Називається вона голодною тому, що з цієї години аж до наступного дня, доки не освятять воду в річці, люди говіли, тобто не їли. Це вже останній день колядок.

19 січня — Богоявлення, Водохреще, Водохреще, Йордана. Це третє і завершальне з великих свят різдвяно-новорічного циклу. З ним пов'язують хрещення на Йордані Христа. Посвячену на Водохреще воду здавна вважають ліками від багатьох недуг.

20 січня — Івана Предтечі, Хрестителя. У цей день виносили з хати хліб і сіль, що лежали на покуті, від багатої куті, і, розламавши на шматочки, годували тварин.

21 січня — Опанаса, Пів-Івана, Різдвяний день. Цей день ще називали «виряджанням», або «проганянням», свят. Повністю завершуються святки.

23 січня — Маркіяна. Ще його називали «Грицем-літозазивачем».

Прикмети січня:

Дзвінко галки кричать — на відлигу.

Раннього морозяного вечора дружно розспівалися півні — на відлигу.

Ліс шумить без вітру — бути хуртовині.

Якщо вдень свійська птиця відсиджується в курнику —мороз полютішає.

Ясної днини високо летять проти вітру ворони — за добу-дві буде вітер з невеликим снігом.

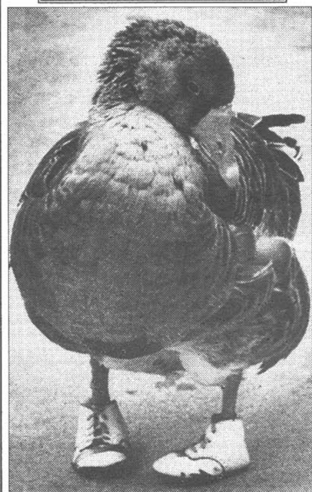
Тест

«Котра година?»

«Здрастуйте!» — кажете ви й простягаєте руку. А як подають руку вам? Якщо долонею вниз — людині є що приховувати. Щира й відкрита натура подає руку долонею догори. Більшість людей — «серединка на половинку»: де в чому відкриті, де в чому стримані. Вони звичайно подають долонею ребром.

Обмінюючись рукостисканням, зверніть увагу на годинник свого знайомого. Механічний годинник з арабськими цифрами на циферблаті може свідчити, що перед вами консерватор. Якщо годинник має покажчик дати — будьте насторожі: не виключено, що їх власник вміє використати з вигодою для себе будь-яку ситуацію. Слабохарактерні, нерішучі люди полюбляють годинники зі звуковим сигналом. Коли ж людина не носить годинник узагалі — вона молода духом, ентузіаст і романтик, котру ще багато чому навчить життя.

Фото з архіву

Нарешті взувся! А то все босий, босий...

З листа

Чим живе людина,

або Чи можна назвати наше життя привабливим туристичним маршрутом?

У романі «Раковий корпус» Олександр Солженіцин подає образ Єфрема, грубуватого парубійка, який іде лікарняними палатами і запитує всіх: чим ви живете? «Повітрям», — відповідає один. «Їдою та напоями», — каже інший. Багато відповіли так: «Платнею і кваліфікацією». Але парубок не заспокоюється. «Батьківщиною, — ще одна думка. — Вдома все-таки легше». Єфрем задає те саме запитання одному функціонерові, що якраз смакує курячу лапку. «Хіба в цьому може бути якийсь сумнів, — відповідає той без затримки. — Люди живуть ідеологією та суспільними інтересами».

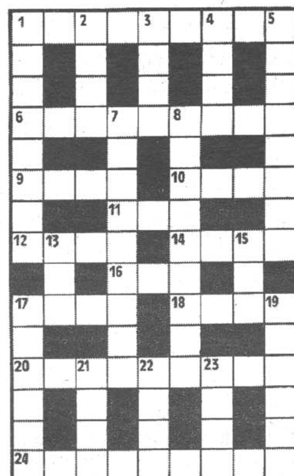
І це все? Що ж тоді є смислом життя? Для чого, чому ми живемо? Єфрем у романі О. Солженіцина довідався, що одні живуть просто так день за днем, інші ж постійно про щось думають. Одні вболівають за Батьківщину, інші понад усе ставлять їжу і напої, ще інші — ідеологію. Та хіба може це все бути справжньою метою життя, якщо смерть у «раковому корпусі» є постійним супутником...

Прислухаймось до слів Ісуса Христа, який говорить: «Я — дорога, і істина, і життя». Цим Він дає остаточну відповідь на питання про смисл життя. Хіба ми не шукаємо найкращої дороги, єдиного шляху, який дає сенс нашому життю? Хіба не прагнемо пізнати істину, яка має бути зіркою, що показує нам дорогу в нашому житті? Ісус не хоче мимохідь подати нам у руки карту подорожей з якимось привабливим туристичним маршрутом. Він не хоче дати нам якусь вражаючу мудрість. Він пропонує нам Себе Самого: «Прийдіть до Мене, усі струджені та обтяжені — і Я вас заспокою!»

Якщо ви бажаєте більше дізнатися про Бога, пишіть нам. Усім, хто бажає, безплатно вишлемо книгу В. Філіппа Келлера «Пастир добрий». Наша місія має можливість проводити заочне біблійне навчання за програмою «Еммаус».

Володимир КАЧМАРЧИК,
керівник місії «Вістка миру».
Трускавець
Львівської області.

Кросворд

По горизонталі: 1. Нешлюбна жінка князя Ярослава Осмомисла, котру бояри оголосили чаклункою і спалили. 6. Видатний український книгознавець і педагог. 9. Пілот-аматор, який перелетів «непорушний» кордон СРСР і посадив свій літачок у Москві на Красній площі. 10. Знаки давньогерманської писемності. 11. Валоподібне утворення — слід льодовика. 12. Ірландський композитор, творець жанру фортепіанного ноктюрна. 14. Територія з певними ознаками. 16. Колишній футболіст київського «Динамо». 17. Плата за наречену в Київській Русі. 18. Ріка в Польщі. 20. Двокорпусне судно. 24. Сузір'я Північної півкулі неба.

По вертикалі: 1. Знак в українській мові. 2. Повний порядок. 3. Ступінь швидкості. 4. Доапостольське ім'я святого Павла. 5. Княжна в романі І. Білика «Меч Арея». 7. Найкоротша лінія між двома точками на кулі. 8. Відома російська співачка. 13. Ріка в Китаї та в Казахстані. 15. Гібрид від схрещування верблюдів —дромедара з бактріаном. 17. Гоголівський персонаж. 19. Богиня родючості у стародавніх греків. 21. Костюмна тканина. 22. Запашне масло, що використовується у християнських обрядах. 23. Французький кінорежисер (фільми «Життя — роман», «Любов до смерті»).

Відповіді до кросворда, надрукованого 10 січня

По горизонталі: 5. Пернач. 6. Марина. 10. Анти. 11. Зігфрід. 12. Агат. 13. Пулюй. 17. Стриж. 19. Каліпсо. 20. Рейган. 21. Волинь. 25. Каротин. 26. Закон. 27. Хонсю. 30. Атом. 32. Кравчук. 33. Ясон. 34. Іронія. 35. Араміс.

По вертикалі: 1. Веди. 2. Князь. 3. Броди. 4. Анна. 7. Антуан. 8. Офелія. 9. Данило. 14. Юрченко. 15. Барабаш. 16. Історик. 18. Торнадо. 22. Плахта. 23. Корова. 24. Лєсков. 28. Окунь. 29. Оклад. 31. Марс. 33. «Явір».

Це цікаво

Будемо здорові! З допомогою АВМ-І

Створений лікарем Новосьоловим вакуумно-масажний апарат АВМ-І, аналогів якому немає в світі, виліковує гострі бронхіти за 3—4 сеанси. Навіть у немовлят.

З допомогою апарата можна комплексно впливати на організм людини через сегменти спинного мозку та на відповідні зони шкіри. У комплексі — вакуумно-голкоаплікаційний масаж, біологічно активна вода І. Варнавського, дозований ковзкий масаж, сорбент «Мікотон» Л. Горового та об'ємний пневмопресинг І. Таршинова. Апаратом успішно лікується до 30 хвороб: гепатити, сколіози, радикуліти... За один сеанс він опрацьовує 50—70 тисяч активних точок (голкова терапія діє лише на 8—10). З допомогою апарата травми загоюються набагато швидше.

Секрет у тому, що всім відомі аплікатори Кузнецова, вміло вправлені в гумову чашечку (все це разом дотепно називається «кактус»), в десятки разів підвищують дію антибіотиків, а в поєднанні з ними — і ефект лікування.

Олена НОВИК.
Київ.

Запитання по суті

Чи в нас немає своїх проповідників?

Дедалі частіше транслюють по радіо і телебаченню передачі на релігійні теми. Це добре, але чому проповідники — іноземці? Чи в нас своїх немає?

Ю. Фарбота.
Дорогичівка
Заліщицького району
Тернопільської області.

Релігійні організації мають право запросити іноземного проповідника, повідомили нам у Державному комітеті України у справах релігій. Законом України «Про свободу совісті та релігійні організації» передбачено, що «священнослужителі, релігійні проповідники, наставники, інші представники зарубіжних організацій, які є іноземними громадянами і тимчасово перебувають в Україні, можуть займатися проповідуванням релігійних віровчень, виконанням релігійних обрядів чи іншою канонічною діяльністю лише в тих релігійних організаціях, за запрошенням яких прибули і за офіційним погодженням з державним органом, який здійснив реєстрацію статуту відповідної релігійної організації».

Іноді іноземці прибувають в Україну на запрошення МОЗ, Мін'юсту, Міносвіти як громадські діячі, а потім раптом змінюють статус свого перебування. Проповідника з далекої Африки, що постійно виступає на одному з приватних каналів українського телебачення, запросили туди як журналіста. На телебаченні проповідує без погодження у Держкомрелігій. І таке трапляється досить часто.

За логікою, за силою думки проповіді Святого письма нашими священиками глибші і сприйнятливіші для українського народу. Та, на жаль, українське телебачення чомусь не організовує їх виступів.

Напишу вам і я

Були б роги та хвіст...

Було це задовго до Жовтневого перевороту. На одній з вулиць села Верхній Рогачик поруч з обійстям моєї бабусі жила собі самотня жіночка. В літах уже була і звали її Гапкою. І мала вона в господарстві чорного кота й корівчину.

Якось моя бабуся запитала Гапку, звідки у корови молоко, коли крізь шкуру ребра світять?

На це Гапка відповіла:

— Е, Лизавето, моїй корівчині аби роги та хвіст, а молоко буде.

І мала Гапка молока вдосталь. Ще й продавала.

Бабуся казала, що Гапка — то відьма, і що вона відбирала майже все молоко у сусідських корів.

Я не знаю, хто в Україні головний відьмак. Але те, що він існує, що саме він украв трудові заощадження в населення, що саме він, роками й місяцями не віддаючи заробітну плату і пенсії, відібрав у людей і хліб, і молоко, —безперечний факт.

Як не пригадати оті слова сільської Гапки: «Були б роги та хвіст...»

Микола ПАВЛОВСЬКИЙ.
Верхній Рогачик
Херсонської області.

Голос України

Засновник — Верховна Рада України.

252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції:
252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс—224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.

E-mail: sekret@golos.relc.com

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 254635.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

Зам. 0311009.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0